

LISTY ČESKÉ SEKCE INSEA

ročník 11, 1/2022

Listy České sekce INSEA slouží jako oborový informační a diskusní bulletin členů a členek zapsaného spolku Česká sekce INSEA. Toto číslo vychází 15. 11. 2022 a najdete je na webových stránkách České sekce INSEA www.insea.cz.

ÚVODNÍK JANY JIROUTOVÉ

Vážení a milí přátelé, do rukou se vám dostává další vydání našich oborových listů, které si i tentokrát kladou za cíl informovat vás o dění na poli výtvarné výchovy, které je utvářeno nejen naší každodenní pedagogickou praxí, ale též organizováním nejrůznějších akcí, iniciativ a projektů, seminářů, oborových setkání, konferencí a mnohých dalších.

Obsah aktuálního čísla zároveň nelze nevnímat v kontextu své doby, jejíž otisk je patrný jak v obsahové, tak konceptové rovině většiny z výše zmíněných aktivit. Ještě na začátku letošního roku, kdy jsme se obávali v pořadí již snad šesté nastupující vlny pokračující koronavirové pandemie, jsme si nedokázali představit, že teror okem neviditelného viru

záhy vystřídají horory válečných událostí, způsobené politikou ve své rozpínavosti a agresi podobně zákeřnou a krutou. Picassova Guernica se bohužel i v letošním roce stává relevantní – tentokrát v oblasti nám země-

pisně nejbližší. Konflikt odehrávající se na území Ukrajiny má však přímou souvislost s celým západním světem, s jehož demokratickým nastavením je v zásadním rozporu. Svět se opět zmítá v sevření silných emocí, které na jedné straně vyvolávají strach a obavy a na straně druhé mají moc podnítit solidaritu a podporu lidem postihnutým válečným dním.

Kromě dobrovolnictví a materiálních i finančních sbírek vznikají i další formy pomoci iniciované organizacemi či jednotlivci. Muzea a galerie dnes běžně nabízejí vzdělávací programy, workshopy a další aktivity v ukrajinském jazyce. Na četných vzdělávacích portálech jsou zpřístupněné materiály pro výuku ukrajinských dětí, metodické publikace i digitální vzdělávací zdroje ke stažení. Při základních a mateřských školách jsou formovány adaptační skupiny.

Otázka začleňování ukrajinských obyvatel a zajištění bezpečnosti ruských je klíčová nejen pro Českou republiku, a nejen u nás v této souvislosti vzniká množství iniciativ. Právě jejich šíře a četnost nám může být v této době, jež zaznamenává i reakce opačné, útěchou. A právě pro takovou dobu je důležitost umění a jeho schopnost zprostředkovat a podnítit komunikaci napříč národy o to silnější a aktuálnější.

Vedle takto zaměřeného materiálu přináší aktuální číslo Listů informace o dalších událostech a akcích, přičemž bych ráda upozornila na pozvánku na blížící se konferenci

pořádanou katedrou výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, která se bude konat ve spolupráci s Českou sekcí INSEA u příležitosti 20. výročí otevření Uměleckého centra UP a zahájení 10. ročníku fungování časopisu *Kultura, umění a výchova*. Rovněž ve spolupráci s Českou sekcí INSEA se uskuteční 1. ročník přehlídky digitální tvorby dětí a mládeže do 26 let Be on the Screen. Také o tomto chystaném počínu, stejně jako například o výtvarné přehlídce NIPOS-ARTAMA a o mnohém dalším, vás informujeme na stránkách těchto Listů.

Snad již brzy na shledanou v lepších časech vám i všem blízkým přeje

Jana Jiroutová, za kolektiv výboru České sekce INSEA

Jana Jiroutová

Jana Jiroutová, M.Phil., Ph.D., je členkou výboru České sekce INSEA a působí na KVV PdF UP v Olomouci.

Grafika: Alžběta Gregorová

PLATFORMA VV PRO 1. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL A PŘEDŠKOLNÍ PEDAGOGIKU

ZPRÁVA ZE SETKÁNÍ DIDAKTIKŮ NAD PROBLÉMY SOUČASNÉ PRAXE VÝTVARNÉ VÝCHOVY

Úvod

Problematika kvalitní praxe výtvarné výchovy je jedním z významných oborových témat diskutovaných na řadě platform. Sledovat můžeme jak výměny názorů pod statusy otevřených „výtvarkářských“ komunit na Facebooku, tak i debaty profesních uskupení či diskuze na univerzitních pracovištích. Pro svou aktuálnost byla „Kvalita ve výtvarné výchově“ zvolena také ústředním tématem českobudějovické konference INSEA v roce 2017. V současnosti otázka kvality a výtvarného vzdělávání opět vystupuje do popředí, a to především v souvislosti s chystanými reformami Rámcového vzdělávacího programu a formulací aktuálních výchovně-vzdělávacích cílů předmětu. Jedná o téma velmi živé, neboť je z hlediska budoucnosti oboru a konkurenceschopnosti výtvarné výchovy mezi ostatními předměty na ZŠ zásadní. Vzhledem ke specifickému charakteru předmětu se jedná o relativně složitou a pro pozorovatele „zvnějšku“ těžko uchopitelnou problematiku.

Sledujeme-li situaci s kritickým odstupem, je zjevné, že kvalita současné výuky předmětu vykazuje značné deficity. Především na prvním stupni ZŠ a v preprimární oblasti narážíme na přetrvávající didaktické problémy (např. výtvarná výroba vs. výtvarná výchova, vnímání obsahu a smyslu předmětu, vlastní výtvarné/tvořivé sebepojetí učitelů, představa o kvalitě/standardu výtvarných činností), přičemž záplava šablonovitých „námětů“ na třídních nástěnkách představuje pouze viditelnou špičku ledovce hlubších koncepčních nedostatků. Jsme také svědky **samovolného utváření skrytého diskurzu**, který v drtivé většině přístupů nepředstavuje kvalitativně souměřitelnou alternativou k žádnému z pojetí výtvarné výchovy, jak jej definují současná (i minulá) kurikula. Realizace předmětu ve školní praxi utvářena na tomto základě je tak jedním z důvodů problematické obhajitelnosti předmětu.

Téma kvality lze exponovat také z hlediska samotné komunikace mezi teorií a praxí výtvarné výchovy. Cítí výtvarní pedagogové dostatečnou didaktickou oporu ze strany pedagogických fakult? A naopak, dokáže „teoretická základna“ oboru průběžně reflektovat situaci ve školních lavicích a pružně na ni reagovat? Kvalita komunikace uvnitř oboru přitom představuje jeden z klíčových pilířů kvality samotné praxe předmětu na všech stupních škol. Vlastní kontakt s praxí je také základem funkční autoevaluace, kterou výtvarná výchova na obou pomyslných pólech (teorie-praxe) strategicky potřebuje. Přírozeným komunikačním polem mezi těmito póly je přitom sféra terciálního vzdělávání – prostor připravující budoucí učitelky a učitele výtvarné výchovy. Pedagogické fakulty jsou v podstatě zodpovědné za transfer klíčových kreativních a pedagogických kompetencí a „dohlížení“ na kvalitu stávající praxe předmětu.

Právě zkušenosti s přípravou budoucích výtvarných pedagogů byly součástí řady příspěvků virtuální konference *Prostor obrazu*, kterou na podzim roku 2022 organizovala Česká sekce INSEA ve spolupráci s Galerií Středočeského kraje v Kutné Hoře. Apel na kvalitu výuky v terciární oblasti a otázky přenosu kompetencí zde rezonovaly především mezi účastníky didakticky zaměřené sekce. Z četných diskusních reakcí pod dílčími příspěvky bylo patrné, že potřeba sdílení zkušeností a poznatků s fokusem na zkvalitnění praxe VV je v komunitě didaktiků výtvarné výchovy nanejvýše aktuální a žádoucí.

Sdílení

S vizí nové komunikační platformy napříč katedrami bylo 6. května 2022 domluveno první setkání didaktiků na

katedře výtvarné výchovy a textilní kultury PF UHK. Sekání této nově vzniklé „Platformy“ se zúčastnili zástupci pěti vysoškolských pracovišť, připravujících výtvarné pedagogy v primární a preprimární oblasti vzdělávání: PhDr. Kateřina Štěpánková, Ph.D. a Mgr. Lucie Tikalová, Ph.D. (PF UHK); PhDr. Hana Valešová, Ph.D. a Mgr. Zuzana Pechová, Ph.D. (FP TUL); doc. PaedDr. Hana Stadlerová, Ph.D. (PF MU); Jana Jiroutová, M. Phil., Ph.D.; Mgr. Jana Musilová, Ph.D. a Mgr. Monika Dokoupilová (PF UPOL) a Mgr. Karel Řepa, Ph.D. (PF JU).

Prvním bodem setkání bylo **reflektovat stav a pojmenovat problematické momenty v současné praxi předmětu výtvarné výchovy na 1. stupni ZŠ a MŠ**. Po sumarizaci výše zmíněných (zjevných) problémů bylo diskutováno vnímání samotného obsahu předmětu studenty učitelských oborů, učitelů v praxi a širokou veřejností. Právě komunikace obsahu výtvarné výchovy se zde totiž jeví jako klíčový problém. Účastníci sdíleli své zkušenosti (skrže vlastní reflexe od studentů, učitelů atd.) s konstatováním, že právě pojetí obsahu výtvarné výchovy a s ním spojená očekávání většiny studentů i učitelů často kontrastují s pojetím formulovaným oficiálními kurikuly, ale i staršími koncepcemi předmětu. Téma by bylo jistě zajímavé dále zkoumat, empiricky lépe podložit a např. porovnat cíle učebnic, metodik, stanoviska učitelů VŠ a ZŠ různých generací. Účastníci se také shodli na tom, že by „zdravé“ pojetí výtvarné výchovy nemělo být vnímáno pouze jako „konkurence Pinterestu“ a dalších čteně užívaných platform. Ve vztahu k obsahu VV byla zároveň pojmenována oblast inspiračních zdrojů pro VV, která odkazuje ke kontextům, obsahům z různých oblastí, experimentu a přemýšlení.

Další bod programu se dotýkal **organizace pregraduální přípravy budoucích učitelek a učitelů**, resp. představením aktuálně akreditovaných studijních programů Učitelství 1. stupeň ZŠ/MŠ na jednotlivých fakultách. Přehledovou konfrontaci celkové struktury studia, jeho předmětové náplně, hodinové dotace výtvarné a didaktické přípravy považujeme za velmi přínosnou. Přes přirozené rozdíly v programech jednotlivých fakult bylo zjevné, že jsou tyto navrženy v rámci možností funkčně a přirozeně reflektují určité tradice či osvědčené zvyklosti daných pracovišť. Všemi účastníky byla akcentována především nutnost efektivně pracovat s danou (často poměrně skromnou) hodinovou dotací, dbát na logickou návaznost a obsahovou provázanost předmětů.

Závěrečné a nejvíce diskutované téma setkání se týkalo **strategií pro utváření výchovně-vzdělávacích kompetencí**

studentek a studentů Učitelství 1. stupně ZŠ/MŠ. Jako významné se zde zviditelnilo podtéma vztahu „učitel – student“. Tento „vztah“, podle zkušeností zúčastněných didaktiků, přesahuje rámec, a měl by být předsazen rámci formálních výtvarných kompetencí, které se v souvislosti s přípravou studentů učitelství pro 1. stupeň je vnímán nejpalčivěji. Vztahem je rozuměna vzájemná komunikace s důrazem na vytváření partnerství a oboustrannou schopností naslouchat. Důležitá je přitom absence vyhrocených konfrontací a projevování nedůvěry ve výtvarně-technické dovednosti a didaktické způsobilosti studentů. Vztah k předmětu, založený na osobní minulé zkušenosti studenta, může být tímto způsobem významně aktualizován. Jako funkční se tento přístup jeví mj. v případě, kdy si student přináší negativní obraz o oboru a VŠ pedagogem je mu nabídnut prostor pro korektivní zkušenost – např. sdílením příkladů dobré praxe nebo prostřednictvím nabídky bohaté škály haptické a senzorycké zkušenosti, která ukazuje, že i pokleslé materiály, odpad či sama „špína!“ může sloužit jako výtvarné médium.

K tématu komunikace se studentem, budování vztahu, napojení obsahů na širší kontexty ve sféře zájmu studenta se váže také téma „radosti“, kterou by VV měla přinášet. Je velmi zajímavé porovnat zkušenost studentů Učitelství 1. st. ZŠ, pro které je VV během studia i při pedagogické praxi často zdrojem stresu, s pohledem didaktiků, kteří zdůrazňují radost, kterou by měl student pociťovat sám a přenášet potom dále, jako jeden ze svých pedagogických cílů.

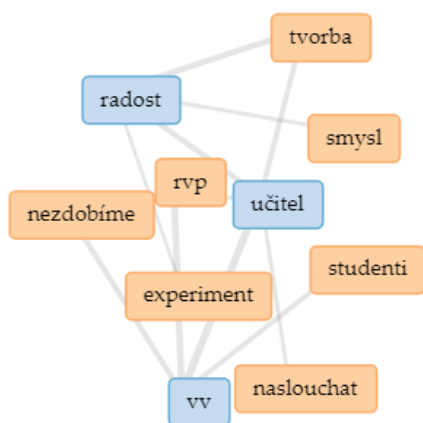
Otázka kompetencí a obsahu je s touto oblastí velmi těsně spojena a poskytuje bohatý a plodný námět pro interpretaci. Schopnost „zažehnout jiskru“, přinášet radost a vytvářet radost, téma well-beingu, duševní pohody, pozitivního prožívání a ochranného vlivu tvorby v této oblasti jsou podle nás důležitá témata do diskuse o budoucí koncepci předmětu.

Perspektiva

Účastníci setkání se shodli, že kromě potřebné reflexe je třeba učinit také další praktické kroky, které by mohly perspektivně přispět ke zlepšení praxe výtvarné výchovy. Nejbližším diskutovaným plánem je vytvoření společné on-line platformy, která by konkrétněji charakterizovala principy kvalitního pojetí výtvarné výchovy a zároveň by obsahovala průběžně aktualizované portfolio lekcí Výtvarné výchovy – tj. příkladů kvalitní praxe. Předpoklad je takový, že koncentrace kvalitních a široce dostupných lekcí by mohla pedagogy 1. stupně ZŠ a MŠ nasměrovat na cestu

kreativněji koncipované a obsahově lépe pojaté výuky. V plánu je tuto virtuální inspirační platformu implementovat jako podstránku stávajícího webu České sekce INSEA, které tímto děkujeme za podporu naší společné věci. Pro vzdálenější časový horizont pak byla formulována výzva k vytvoření hravě pojaté kolektivní publikace, obsahující vybrané metodické informace a další tvůrčí pobídky na podporu dobré praxe. Forma této publikace by mohla být předmětem dalšího setkání naší oborové didaktické komunity.

Níže uvádíme vizualizaci témat a jejich vzájemných vazeb, která byla během setkání účastníky zaznamenána jako klíčová. Jedná se o téma **vztahu** „učitel – student“, dále téma **„radosti“**, kterou by VV měla přinášet, a **„obsahu“**. Ten byl sice řešen pouze okrajově, přesto je možné říci, že jeho definice je zcela značně odlišná od představ studentů, realizace na ZŠ i MŠ i mínění veřejnosti. Tyto tři kategorie byly v četnosti stejně zastoupené, jedná se tedy o témata, která vyplynula z otevřené diskuze jako nejvýznamnější, ačkoli takto nebyla předem zformulována.

Na závěr tímto děkujeme všem zúčastněným kolegům za tvořivou, vstřícnou a přátelskou atmosféru, za sdílení jejich postřehů a zkušeností, a především za otevřenost, která pomohla uchopit a zpřesnit problematiku didaktiky na primárním a preprimárním stupni vzdělávání.

Těšíme se na další setkání. Současně oslovujeme ty kolegy, které stávající činnost, poslání či plány „Platformy“ zaujaly, neváhejte kontaktovat autory příspěvku (katerina.stepankova@uhk.cz, repakare@pf.jcu.cz). Rádi Vás přidáme do naší společné mailové komunikace. Sledovat nás můžete také na Facebooku na stránce „Platforma VV pro PP a 1ST ZŠ“.

Kateřina Štěpánková & Karel Řepa

PhDr. Kateřina Štěpánková, Ph.D. působí na katedře výtvarné kultury a textilní tvorby Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové a je členkou výboru České sekce INSEA.

Mgr. Karel Řepa, Ph.D., působí jako pedagog na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty JU v Českých Budějovicích a je členem výboru České sekce INSEA.

Poznámky:

1 https://www.insea.cz/_files/ugd/01fd51_3f768513005c495ab7a1c0a6e4dfe311.pdf

2 <https://www.insea.cz/prostor-obrazu-2021>

3 <https://gask.cz/cs>

4 V průběhu setkání bylo každé jednotlivé diskutované téma účastníky individuálně písemně reflektováno. Po uzavření rozpravy k jednotlivým bodům tak účastníci stručně zaznamenali nejvýznamnější myšlenky či postřehy. Tyto poznámky byly následně upraveny a zpracovány v programu www.worditout.com.

THE EERA SUMMER SCHOOL 2023

Dear EERA friends, We are pleased to announce the Call for the EERSS 2023 Summer School. The EERA Summer School 2023 will be held 26–30 June 2023 at the University of Porto, Portugal. The theme of EERSS 2023 is „Participatory approaches in educational research“.

More information on the Summer School: <https://eera-ecer.de/seasonschools/eera-summer-school-2023/>

To apply to EERSS 2023: <https://www.conftool.net/eerss2023/>

*Doretta Dow, EERA Office
EERA e.V. European Educational Research Association,
Berlin*

OHLÉDNUTÍ ZA DOSAVADNÍM PROCESEM REVIZÍ RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Hlavní směry revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Jak jistě víte, během roku 2022 pokračoval proces revizí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Ten ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR zahájilo již v roce 2021 (psali jsme vícekrát v Listech nebo na našem webu) a v roce 2022 v něm pokračuje. Připomeňme, že na začátku „velkých“ revizí došlo k ustavení expertního panelu, který se stal pro MŠMT hlavním poradním orgánem. Na jaře byly panelisty připraveny a zveřejněny k připomínkování hlavní směry budoucího RVP ZV a následně byly jeho teze diskutovány v širokém plénu aktérů vzdělávacího sektoru.

Připomínky České sekce INSEA

Česká sekce INSEA sama za sebe – ale také ve spolupráci s uskupením pedagogických organizací KOMPAS – připravila připomínky, jež expertnímu panelu poskytla. Naše připomínky dále sdílely další organizace nebo subjekty, a expertní panel je tak dostal z více stran.

Přečíst jste si je mohli na webu INSEA, zde v Listech je pro připomenutí též publikujeme. Připomínky České sekce INSEA upozorňovaly zejména na to, že v navržených klíčových kompetencích chybí kulturní kompetence a že v hlavních směrech je zcela nedostatečně zpracována oblast propojování formálního a neformálního vzdělávání a chybí akcent na využívání kulturních a paměťových institucí při naplňování edukačních cílů školy.

Kulturní kompetenci se podařilo prosadit!

Připomínek různých organizací bylo velké množství a týkaly se rozličných aspektů, např. nejasného vymezení pojmů *gramotnost* a *kompetence*, rizika rozdělení vzdělávacího obsahu na jádrový a rozvíjející, vágního vymezení průřezových témat, rizik plynoucích ze zavedení uzlových bodů (zazněla varování před zbytečným testováním žáků v 5. a 7. ročníku) nebo požadavku na zrušení druhého jazyka jako povinného pro všechny žáky.

Jak expertní panel uvedl, připomínky byly diskutovány a vypracovány, některé byly vzaty v potaz a panel poté zveřejnil definitivní verzi Hlavních směrů. Naší komunitou ostře sledované zavedení kulturní kompetence se nakonec stalo skutečností, a podařilo se tak prosadit rozšíření stávajících kompetencí do této podoby:

Klíčové kompetence

NÁZVY KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

Kompetence komunikační

Kompetence sociální a personální

Kompetence občanské

Kompetence pracovní

Kompetence digitální

Kompetence kulturní

„Rámcové vzdělávací programy pro základní vzdělávání prošly připomínkovými řízeními, ve kterých se sešlo několik tisíc připomínek a podnětů od rodičů, ředitelů, učitelů a dalších aktérů ve vzdělávání. Jsem upřímně rád, že tento dokument budí takovou pozornost, protože si to opravdu zaslouží. Je třeba si totiž uvědomit, že svět se dynamicky vyvíjí a my chceme pro naše děti takovou školu, která je připraví ne na minulost, ale na budoucnost. Školu, která neklade důraz na biflování stohů dat, ale rozvíjí v žácích dovednosti a kompetence, díky kterým budou lépe připraveni na svou následující profesní kariéru,“ okomentoval zveřejnění dokumentu tehdejší ministr školství, mládeže a tělovýchovy Petr Gazdík.

Dokument, který můžete najít [zde](#), obsahuje zadání, vizi a hodnoty, jimiž se nyní při své práci řídí tvůrci nového kurikula, tedy Národní pedagogický institut ČR, učitelé z praxe, didaktici z pedagogických fakult a různí experti

z nestátních organizací, již se účastní práce skupin. Úvodní on-line setkání pracovních skupin pro vzdělávací oblasti a obory Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání proběhla 21. a 22. září 2022, nyní probíhají další činnosti.

Přidejme do oblasti Umění a kultura další předměty a škola se stane rájem umění. Akorát že vůbec!

Vedení a koordinace skupiny zodpovědné za vzdělávací oblast Umění a kultura, kam vedle výtvarné výchovy náleží též hudební výchova – a kam byly plnou měrou přizvány také dosavadní doplňkové obory – vzbudilo v předešlých týdnech negativní ohlas komunity výtvarných a hudebních pedagogů. Důvodem je obava z tendence zrovnoprávnit všechny vzdělávací obory, což by – při snížené časové dotaci, k níž došlo během tzv. malé revize a již se MŠMT nechystá navrátit do původního stavu – vedlo k faktickému zrušení dosavadní praxe, kdy jsou výtvarná a hudební výchova povinnou součástí základního vzdělávání.

Byť je představa zapojení dalších uměleckých oborů lákavá, v současné situaci, kdy je už tak nízkou časovou dotací ohrožena kvalita výuky výtvarné výchovy, by šlo o nezodpovědný krok, jehož vyústěním by byla volitelnost oborů a možná i faktický zánik našeho oboru na některých školách. Proti těmto tendencím, jež jdou zcela mimo zadání expertního panelu, se naše komunita ozvala naposledy 17. října 2022. Aktivitou kolegů a kolegyně z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze se uskutečnilo oborové setkání aktérů hudební a výtvarné výchovy, z něž vzešla protestní nota zaslaná ministru školství, mládeže a tělovýchovy a dalším zodpovědným osobám. Také tento dokument v Listech zveřejňujeme.

Co bude následovat, není zcela jasné, odpověď na protest dosud nemáme. Práce skupin by však měla skončit v řádu týdnů, poté pod gescí Národního pedagogického institutu vznikne nový RVP ZV (2022–2023). V několika následujících letech bude následovat příprava implementace a modelového ŠVP (2024) a konečně samotný proces zavedení nového kurikula do škol doprovázený jejich metodickou podporou (od září 2024). Situaci budeme dále sledovat a brzy vám opět přineseme nové informace.

Připravila Petra Šobáňová

Doc. Mgr. Petra Šobáňová, Ph.D., je předsedkyní České sekce INSEA a působí na KVV PdF UP v Olomouci.

DOKUMENT

Připomínky České sekce INSEA k Hlavním směrům revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

10. dubna 2022

Požadujeme zavedení kulturní kompetence a podporu spolupráce formálního a neformálního vzdělávání.

Úvodem

Česká sekce Mezinárodní společnosti pro výchovu uměním, jež je významným aktérem didaktického diskurzu výtvarné výchovy a zastupuje jak odborníky, tak učitele z praxe, vydává následující stanovisko k dokumentu *Hlavní směry revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (verze pro připomínkování)*.

Naše připomínky reagují na body hlavních směrů a využívají pojmový aparát dokumentu, tak aby byly pro členy Expertního panelu konstruktivní.

Respektujeme rozhodnutí panelu nestanovovat přesně gramotnosti, jež se mají v rámci základního vzdělávání rozvíjet. Uvědomujeme si složitost diskurzu týkajícího se gramotností, přesto je nutné v souladu se soudobým evropským pedagogickým kontextem připomenout, že rovněž výtvarná výchova rozvíjí plejádu oborových kompetencí (gramotností), zejména svou hlavní oborovou gramotnost, jíž je **gramotnost vizuální**.

Vizuální gramotnost je v současném světě vizuálních médií neodmyslitelnou kompetencí evropského občana, viz **Evropský referenční rámec vizuální gramotnosti**.

Oceňujeme možnost zapojit se do procesu připomínkování Hlavních směrů revize RVP ZV a souhlasíme s hlavními cíli revize (viz s. 6 dokumentu). Zároveň znovu upozorňujeme na naše zásadní připomínky vznesené v návaznosti na tzv. malé revize. Tyto připomínky bohužel dokument neřeší – částečně ze své podstaty (problémy nebyly předmětem jednání skupin panelu), částečně možná proto, že členové panelu problémy nepovažují za podstatné. Proto si dovoluujeme znovu zopakovat, že je pro nás nepřijatelná:

— provedená **redukce minimální časové dotace pro vzdělávací oblast Umění a kultura**, jež ohrožuje kvalitu výtvarné výchovy,

— nevhodná a **nekonceptní redukce vzdělávacího obsahu** výtvarné výchovy.

Prosíme o nápravu stavu – ať již v dokumentu Hlavní směry (do kapitoly 7 Principy rámcového učebního plánu žádáme uvést, že nevyhovující časová dotace bude vrácena alespoň na úroveň před malou revizí), nebo později v rámci práce expertních oborových skupin.

K dokumentu samotnému máme dvě zásadní připomínky, viz dále.

Naše připomínky:

1.

V navržených klíčových kompetencích chybí kulturní kompetence.

Navzdory deklaracím Expertního panelu – ale i navzdory současným trendům a vymezením klíčových kompetencí v různých široce přijímaných rámcích – v návrhu klíčových kompetencí opět chybí kulturní kompetence. To je v rozporu nejen se současným stavem poznání, ale také s dílčími záměry Hlavních směrů, zejména se snahou:

— zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní a osobní život (s. 6) – kulturní kompetence k nim nepochybně náleží;

— podporovat wellbeing (s. 25 aj.) – rozvíjení kulturní kompetence k němu významně přispívá (účast na kulturním životě, možnost abreakce a relaxace během kulturních aktivit, utváření identity prostřednictvím kultury: komplexu toho, co jedinec myslí, zná a prožívá v kontextu kulturního společenství atd.);

— akcentovat získání dovedností pro kvalitní trávení volného času (s. 14) – rozvinutá kulturní kompetence se projevuje mimo jiné kvalitním trávením volného času;

— pojímat klíčové kompetence jako neopominutelný základ žáka pro celoživotní učení – jednání plynoucí z osvojené kulturní kompetence je neoddělitelně spojeno s celoživotním učením a rozvojem jedince.

Proč kulturní kompetence do RVP ZV patří?

Kulturní kompetence je nezpochybnitelnou součástí různých významných kompetenčních modelů, jež vymezují dovednosti pro 21. století a jsou spojovány s progresivními,

úspěšnými a rozvinutými společnostmi. Za všechny jmenujme vymezení Compass for education, 21st century skills (OECD Future of education and skills 2030), kde se operuje s termínem „cultural and civic literacy“, nebo „kompetenci v oblasti kulturního povědomí a vyjadřování“, již zahrnuje do svého doporučení Rada Evropské unie (2018, DOPORUČENÍ RADY ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení).

Kulturní kompetence je potřebná pro aktivní občanský, profesní a osobní život; resp. aktivní občanský, profesní a osobní život není myslitelný bez kulturní dimenze.

Klíčové kompetence v zásadním kurikulárním dokumentu mají tvořit koherentní, vyvážený komplex a neměly by opomíjet žádnou zásadní složku. Absence kulturní kompetence je proto nepřijatelná.

Kulturní kompetence plně odpovídá pojetí klíčových kompetencí v českém kurikulu: prolíná se s ostatními, má nadpředmětovou povahu a získává se v procesu celého systému vzdělávání a životní dráhy jedince. K jejímu rozvíjení napomáhá vzdělávací obsah a aktivity různých vzdělávacích oblastí a oborů zastoupených v RVP ZV (kromě oblasti Umění a kultura jde o oblast Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, významnou část průřezových témat nebo regionálně, místně ukotvených témat souvisejících s kulturním dědictvím místa a regionu).

Kulturní kompetence se již nyní ve školách rozvíjí, explicitní uvedení v RVP ZV tedy napraví stav a přispěje k jejímu intencionálnímu rozvíjení – a k žádoucímu napojení na další akcenty Hlavních směrů: rozvoj wellbeingu, získávání dovedností pro kvalitní trávení volného času nebo souvislost školních aktivit s uplatněním v praktickém životě (viz neopominutelný a dynamický segment kulturních a kreativních průmyslů).

Klíčové kompetence tvoří neopominutelný základ žáka pro celoživotní učení. Na něm se významně podílí také účast občana na kulturním životě a schopnost využívat kulturní nabídku muzeí, galerií, institucí živé kultury. Tyto instituce se význačně podílejí na neformálním vzdělávání a informálním učení, a patří tak mezi důležité aktéry celoživotního učení. Základy pro seznámení s těmito institucemi a pro získání vztahu ke kultuře klade nepochybně základní vzdělávání.

Absence kulturní kompetence koreluje se sociálním a ekonomickým vyloučením. Důraz na rozvoj kulturní kompetence tak může pomoci s naplněním jednoho z cílů reformy,

jímž je snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů. Na souvislost mezi úrovní kulturní kompetence různých skupin obyvatel a jejich exkluzí upozornily mnohé, dnes již klasické studie ze 70. a 80. let 20. století. Pracují rovněž s pojmem kulturní kapitál a upozorňují na korelaci mezi kulturní kompetencí a společenským a ekonomickým úspěchem, resp. absencí kulturní kompetence dávají do souvislosti se sociálním a ekonomickým vyloučením; viz výzkumné poznatky autorů Lamonta, Lareaua nebo Bourdiea.

Pro oblast vzdělávání z těchto starších i aktuálních výzkumů plyne apel na budování vztahu žáků ke kultuře a na kladení základů pro budoucí využívání nabídky kulturních a paměťových institucí jako základu pro vzdělávání a smysluplné trávení volného času podporující důležité dimenze osobnosti – nejen wellbeing, ale také nacházení životního smyslu a kulturní a národní identity a hrdosti.

2.

V hlavních směrech je zcela nedostatečně zpracována oblast propojování formálního a neformálního vzdělávání a chybí akcent na využívání kulturních a paměťových institucí.

V ČR existuje vysoce kvalitní síť kulturních a paměťových institucí, jež nabízejí systém relevantní a profesionálně připravované edukační nabídky vytvářené ve spolupráci se školami a navázané na cíle a obsahy různých úrovní kurikula.

Jedná se přitom v první řadě o státní příspěvkové organizace nebo příspěvkové organizace územního samosprávného celku (muzea, galerie, knihovny), jež jsou zřizovány a financovány mimo jiné proto, aby zprostředkovaly kulturní dědictví nejmladší generaci a aby se ve spolupráci se školami podílely na vzdělávání žáků a zvyšování kvality a pestrosti školní edukace.

Je proto absurdní, aby tento kvalitní a rozvinutý segment – financovaný z veřejných financí – nebyl v Hlavních směrech explicitně zmíněn a aby nebyla deklarována podpora další spolupráce mezi formálním a neformálním vzdělávacím sektorem.

Do sítě těchto institucí navíc patří také science centra, instituce popularizující vědu a techniku a technická muzea, jež mohou významně pomoci motivovat žáky a vzbudit jejich zájem o technické a přírodovědné obory.

Vedle institucí financovaných z veřejných prostředků existuje v ČR také množství dalších kulturních institucí a subjektů zabývajících se živým uměním. Také tyto instituce produkují kvalitní kulturní nabídku, podílejí se na vysoké úrovni kulturního života v ČR a poskytují dětem, mládeži i dospělým kulturní a edukační podněty. Rovněž využívání jejich nabídky je v souladu se záměrem otevřít školu současnému dění a oživit ji inovativními edukačními projekty.

Kapitolu věnovanou Propojování formálního a neformálního vzdělávání (6.7, s. 64) proto považujeme za zcela nedostatečnou a nereflektující dynamický vývoj a vysoce zajímavou vzdělávací nabídku neformálních edukačních institucí a médií.

Připomínáme, že je zde nejen dlouholetá dobrá praxe využívání edukačních programů muzeí a galerií, ale že tuto praxi a možnosti její systémové podpory v nedávné době pokusně ověřilo samo MŠMT.

Cílem pokusného ověřování s názvem Vzdělávací programy paměťových institucí do škol bylo ověřit rozsah a dopad využívání vzdělávacích programů muzeí a památníků školami pomocí zážitkové pedagogiky a oživené historie ve společenskovědních předmětech za účelem zkvalitnění výuky. Jednalo se o období od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2020 (3 běhy šetření, viz níže) a pokusné ověřování MŠMT přineslo zajímavé výsledky, jež by měly být zohledněny minimálně **deklarací o podpoře propojování formálního a neformálního vzdělávání**, ideálně také **systémovým opatřením** ve smyslu finanční podpory školám a ošetřením některých legislativních nejasností spojených s účastí škol na exkurzích a programech.

PO1 – pokusné ověřování ve školním roce 2017/2018

PO2 – pokusné ověřování ve školním roce 2018/2019

PO3 – pokusné ověřování ve školním roce 2019/2020

Výsledky viz <https://www.npmk.cz/vyzkumne-projekty/pokusne-overovani>

*Připravila: Petra Šobáňová,
10. dubna 2022*

Projednaly a přijaly členky a členové výboru České sekce INSEA; dokument byl zaslán jako řádná připomínka v rámci připomínkovacího řízení hlavních směrů revize RVP ZV.

DOKUMENT

Otevřený dopis ministru školství

17. října 2022

prof. JUDr. Vladimír Balaš, CSc.

Mgr. Jan Mareš, MBA

Mgr. Jaromír Beran

PaedDr. Michal Černý

Mgr. Jan Jiterský

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 529/5 118 12 Praha 1

Na vědomí:

Mgr. Ivo Jupa

RNDr. Kamil Ubr

Národní pedagogický institut

Senovážné náměstí 25

110 00 Praha 1

V Praze 17. října 2022

Věc: Prohlášení zástupců vzdělávacích oborů hudební a výtvarná výchova z mezioborového pracovního setkání: Hudební a výtvarná výchova v ohrožení

Vážení pánové, obracíme se na Vás v následující záležitosti:

Zástupci vzdělávacích oborů HV a VV jsou v souladu se závěry expertního panelu zveřejněnými v Hlavních směrech revize RVP ZV. Opakovaně však vyjadřujeme nesouhlas s netransparentními postupy NPI při přípravě konkrétní podoby revize RVP ZV. Znepokojuje nás, jakým způsobem odpovědní zástupci NPI komunikují podobu vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vymezujeme se zejména proti procesnímu postupu při vytváření koncepce této vzdělávací oblasti v rámci jednání pracovních skupin NPI. Naprosto nepřijatelné je pro nás rozhodovat zásadní otázky revize hlasováním.

Expertní panel nedoporučuje dělení nebo reorganizaci současných vzdělávacích oblastí na další obory ani přidávání dalších, nových oborů (filmové a audiovizuální, taneční a pohybové a dramatické výchovy). Garantka vzdělávací

oblasti Umění a kultura i přes stanovisko zástupců dosavadních oborů (HV a VV) však tento postup nerespektuje.

Domníváme se, že NPI dostatečně nenaplnuje ani doporučení expertního týmu vhodně integrovat doplňující obory do struktury vzdělávacích oblastí, což dokládá rozdílný počet oponentů i nepoměrné zastoupení členů pracovních skupin z hlediska hlavních a doplňujících vzdělávacích oborů.

Rozšíření vzdělávací oblasti Umění a kultura na pět oborů považujeme v situaci, kdy byly malou revizí obsah a hodnová dotace oblasti redukovány na minimum, za nereálné a destabilizační. Důsledkem bude zásadní nesoulad s přípravou budoucích učitelů na pedagogických fakultách i s organizačními a kapacitními možnostmi základních škol.

Požadujeme bezodkladně upravit neproporcionální složení pracovních skupin ve prospěch hlavních oborů vzdělávací oblasti Umění a kultura tak, abychom dokázali vhodně integrovat doplňující obory do struktury vzdělávací oblasti, jak doporučuje expertní panel v Hlavních směrech revize RVP ZV. Není přijatelné, aby byl počet členů pracovních skupin hlavních oborů v součtu nižší než souhrnný počet členů doplňujících oborů.

S přáním budoucí konstruktivní a přátelské spolupráce za oborovou a expertní obec:

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy

prof. PaedDr. Michal Nedělka, Dr., děkan

PhDr. Jiřina Jiříčková, Ph.D., proděkanka pro studijní záležitosti

Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové

doc. PhDr. MgA. František Vaníček, Ph.D., děkan

doc. Mgr. art. Zuzana Hromadová, proděkanka pro studijní záležitosti a akreditace

Katedra hudební výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy

doc. MgA. et Mgr. Marek Valášek, Ph.D., vedoucí katedry

doc. PaedDr. Hana Váňová, CSc.

Katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy

Mgr. Magdalena Novotná, Ph.D., vedoucí katedry

doc. PhDr. Marie Fulková, Ph.D., zástupkyně vedoucí katedry

Mgr. Zuzana Fišerová, Ph.D., tajemnice katedry

Hudební katedra Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové

PhDr. Dana Soušková, Ph.D., vedoucí katedry

MgA. Lenka Hejnová, Ph.D., zástupkyně vedoucí katedry
prof. PhDr. Eva Jenčková, CSc.
prof. PhDr. Jiří Skopal, CSc.
Mgr. Kateřina Andršová, Ph.D.
PhDr. Helena Karnetová
Mgr. et Mgr. Marie Kovářičková, Ph.D.

Katedra výtvarné kultury a textilní tvorby Pedagogické fakulty
Univerzity Hradec Králové
Mgr. art. Mária Hromadová, ArtD., vedoucí katedry
Mgr. et Mgr. Klára Zářecká, Ph.D., vedoucí Oddělení výtvarné
výchovy a tvorby oborového studia
PhDr. Katarína Přikrylová, Ph.D.
Mgr. Lucie Tikalová, Ph.D.

Katedra hudební výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy
univerzity
doc. PhDr. Marek Sedláček, Ph.D., vedoucí katedry, národní
koordinátor European Association for Music in Schools pro ČR

Katedra hudební výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého
v Olomouci
prof. PaedDr. Jiří Luska, CSc., vedoucí katedry

Katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého
v Olomouci
akad. soch. Tomáš Chorý, ArtD., vedoucí katedry
Mgr. Monika Dokoupilová
Mgr. Jana Musilová, Ph.D.

Katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Ostravské univerzity
v Ostravě
PaedDr. Martina Pavlíkánová, Ph.D.

Katedra hudební výchovy a kultury Pedagogické fakulty
Západočeské univerzity v Plzni
Mgr. et Mgr. Romana Fejferlíková, Ph.D., vedoucí katedry
doc. PaedDr. Miloš Kodejška, CSc., vedoucí Visehradského
hudebního týmu
Mgr. Roman Michálek, Ph.D.

Katedra hudební výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Jana
Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
PaedDr. Jan Prchal

Asociace učitelů hudební výchovy
PhDr. Milan Motl, Ph.D., předseda

Mgr. Jana Knižková, Ph.D.
Mgr. et Mgr. Marie Kovářičková, Ph.D.

Společnost pro hudební výchovu ČR
PhDr. Jiřina Jiříčková, Ph.D., předsedkyně
PaedDr. Jan Prchal

Česká Orffova společnost
PaedDr. Lenka Pospíšilová, předsedkyně

Česká sekce INSEA při UNESCO
doc. Petra Šobáňová, Ph.D., předsedkyně

Oddělení rozvoje publika Národní galerie Praha
Mgr. Kristýna Říhová

Unie českých pěveckých sborů
Mgr. Roman Michálek, Ph.D., předseda

Zástupci prezidia České hudební rady
Edukační oddělení Uměleckoprůmyslového musea v Praze
Redakční rada časopisu Hudební výchova
Redakční rada časopisu Výtvarná výchova
Redakce časopisu Kultura, umění a výchova
Redakční rada časopisu Cantus

POZVÁNÍ NA KONFERENCI POŘÁDANOU VE SPOLUPRÁCI S ČESKOU SEKČÍ INSEA

Odborná konference Kultura, umění a výchova II 9.–10. prosince 2022

Odborná konference je pořádána katedrou výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci u příležitosti 20. výročí otevření Uměleckého centra Univerzity Palackého a zahájení 10. ročníku fungování odborného recenzovaného časopisu Kultura, umění a výchova.

Termín konání: 9. – 10. 12. 2022

Místo konání: Umělecké centrum UP, Katedra výtvarné výchovy PdF UP, Univerzitní 3–5, Olomouc

Smyslem konference je podpořit mezioborovou komunikaci a výměnu poznatků v rozličných oblastech společenských věd, které spojuje zájem o kulturu, umění a jejich edukační

potenciál. Víáme především příspěvky z oblasti didaktik expresivních oborů (výtvarné, hudební, dramatické či literární výchovy), muzejní pedagogiky, edukace v kultuře, teorie a historie umění, muzeologie, vizuálních studií, mediálních studií, kulturní antropologie ad. Cílem je reflektovat nejen úzce oborové problémy, ale též širší kulturní a sociální souvislosti mezi výchovou a uměním či jinými hmotnými a duchovními hodnotami lidstva.

Jako zvaní hosté na konferenci vystoupí:

Dr. Gabriella Pataky, Ph.D.,

členka Světové rady InSEA a zástupkyně Evropy v tomto orgánu, vedoucí katedry vizuální edukace na Fakultě primární a preprimární pedagogiky v Budapešti,

prof. Philip Stephenson,

emeritní profesor působící na Homerton College, University of Cambridge; muzejní pedagog ve Fitzwilliam Museum v Cambridge,

Ing. arch. MgA. Osamu Okamura,

architekt, děkan Fakulty umění a architektury Technické univerzity v Liberci, autor oceňované knihy *Město pro každého* a divadelní performance *Virtual Ritual*.

Petr Válek, performer

Ostrý zub, hudební uskupení

Součástí programu konference bude také performance Petra Válka a koncert skupiny Ostrý zub (v pátek večer) a prohlídky olomouckých muzeí a galerií (v sobotu dopoledne).

Na konferenci srdečně zveme jak odborníky, tak také pedagogy, studenty a všechny zájemce. Konference bude pro účastníky zdarma a koná se s laskavou podporou Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Jednání na konferenci bude vymezeno těmito tematickými okruhy:

1. Kultura, umění a výchova

Kultura je bází lidské existence a důležitým faktorem sociální a občanské integrace. Jako složitá významová síť vytváří společně sdílený rámec společnosti a zásadní měrou se podílí na identitě jednotlivců i celých společností. Jsme schopni aktuálním způsobem definovat toto pole a začlenit je odpovídajícím způsobem do vzdělávání? Co dnes považujeme za obecně sdílené kulturní hodnoty a jakým způsobem je předáváme nové generaci? Podporuje všeobecné vzdělávání kulturní dialog a vede k dostatečné znalosti kultury a historie? Jakou roli hraje kulturněhistorické dědictví ve všeobecném vzdělávání? Umíme obhajovat začlenění umění a kultury do kurikula před žáky, rodiči či před decizní sférou? Jak v tomto kontextu hodnotit aktuální dění v rámci reformy rámcových vzdělávacích programů pro základní

Osamu Okamura

Město pro každého aneb proč je architektura důležitá?

9. 12. 2022 / 18 hod.
kapele Božího těla/ konvikt

Pedagogická
fakulta

DEPARTMENT OF ART EDUCATION
FACULTY OF EDUCATION
MASARYK UNIVERSITY BRNO

20 let
Konvikt

vzdělávání? Jaké změny přinese začlenění kulturní kompetence do RVP? V sekci očekáváme jak příspěvky teoretické, tak také příklady dobré praxe nebo konkrétní výstupy a projekty škol, muzeí, galerií a dalších kulturních institucí.

2. Výtvarná výchova mezi tradicí a inovací

Prudká proměna společnosti a dynamika současné obrazové kultury přinesla nutnost nově uvažovat o vizuálních kvalitách světa okolo nás včetně výtvarného umění nebo třeba sociálních médií. Změny je třeba reflektovat rovněž ve vzdělávání, jež z širokého rámce vizuální kultury vychází. Co jsou aktuální problémy výtvarné pedagogiky a jak se mění její pojetí v projektovaném a realizovaném kurikulu? Jak výtvarnou výchovu proměnily digitální technologie a jak je možné vyhodnotit dopady nových způsobů komunikace a chování ovlivněného digitálními technologiemi a mobilními zařízeními na výtvarnou tvorbu dětí a mládeže? Jak jsme do výtvarné pedagogiky zapracovali poznatky vizuálních studií, psychologie nebo teorie médií a IT? Jaké je dnes místo klasických výtvarných postupů a aktivit ve výtvarné výchově a proč je důležité obohatovat komplexní smyslovou zkušenost žáků? Co nová média mění, a co naopak zůstává stejné? Umíme digitální nástroje využívat tvořivě a dokážeme ve výtvarné výchově pěstovat – vedle oborových kompetencí – také digitální gramotnost?

3. Kultura, umění a výchova na okraji

Hovoříme-li o kultuře a jejím zprostředkování, často uvažujeme o modelovém příjemci, konzumentovi, žákovi

či návštěvníkovi. Jsme ale schopni otevírat přístupnou cestu k živé kultuře a kulturnímu dědictví také skupinám občanů, kteří stojí „na okraji“ nebo mají speciální potřeby? Sekce se zaměří jednak na prezentaci kulturních a uměleckých projevů, jež nepatří do mainstreamu, a jednak na reflexi samotného fenoménu jinakosti či postižení v umění a uměleckých vzdělávacích oborech. Tématem sekce budou rovněž speciální vzdělávací potřeby v uměleckých, resp. expresivních vzdělávacích oborech, stejně jako reflexe toho, jak se v ČR daří uskutečňovat ideu společného vzdělávání. V rámci sekce očekáváme příspěvky ukazující cesty k inkluzivní kultuře a vzdělávání, příklady dobré praxe škol, muzeí, galerií a dalších institucí, jež jsou schopny přinášet kulturu i menšinám nebo jakkoliv znevýhodněným skupinám. Stranou jistě nezůstane ani téma samotného konceptu disability v kontextu současných dekonstruktivních přístupů.

4. Posterová sekce (fyzická i virtuální)

Postery jsou příležitostí k prezentaci různých projektů a výzkumných záměrů a koncentrují odborné sdělení na prostoru plakátu. Posterová sekce najde své místo jak fyzicky v předšálí hlavního konferenčního sálu, tak také na virtuální platformě konference. Do programu bude zařazena též prezentace posterů za přítomnosti autorů.

5. Audiovizuální sekce (virtuální)

Tato sekce vytváří prostor pro sdílení obrazových příspěvků, ať už jde o umělecké projekty, nebo o prezentaci

vzdělávacích projektů a prací žáků. Sekce je určena pro učitele, umělce, studenty a tvořit ji budou vizuální či audiovizuální příspěvky. Pedagogové mohou prezentovat např. své školní projekty, umělci a studenti mohou prezentovat svá umělecká díla. Tato sekce nabízí prostor také pro studenty středních a vysokých škol – pro prezentaci jejich výtvarných projektů, semestrálních, diplomových a bakalářských prací. Dodané práce budou shromážděny pouze v elektronické podobě na naší webové platformě a vytvoří originální online výstavu, jež se stane doprovodem konferenčního jednání. Tyto příspěvky nebudou prezentovány fyzicky, nýbrž asynchronně pouze na webové platformě konference. Pokud autoři chtějí o svém projektu také promluvit v rámci fyzicky konaného konferenčního jednání, je třeba se přihlásit souběžně do některé ze sekcí 1–3 (tedy vyplní dva rezervační formuláře).

Registrace

Registrace pro aktivní účastníky již proběhla, stále je ale možné registrovat se jako pasivní účastník (bez příspěvku). Zájemce prosíme o registraci prostřednictvím [formuláře na webu konference](#). Pasivní účastníci se mohou registrovat bez omezení. Registrace a účast na konferenci nejsou zpoplatněny.

POZVÁNKA K ÚČASTI NA 17. CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDCE VÝTVARNÝCH PRACÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE „BLÍZKO I DALEKO“ 2023

Místo konání přehlídky: Korzo Veletržního paláce NGP, Dukelských hrdinů 47, 170 00 Praha 7
Elektronická evidence výtvarných projektů:

1. – 15. 3. 2023

Zaslání nebo přivezení výtvarných projektů na adresu Veletržního paláce NGP: 16. – 29. 3. 2023

Termín přehlídky / výstavy výtvarných projektů: 13. 5. – 2. 6. 2023

Rozborový seminář včetně vernisáže: 13. – 14. 5. 2023
Odvoz výtvarných projektů, likvidace výstavy: 3. – 4. 6. 2023

Přihláška projektů na přehlídku a přihláška účastníka rozborového semináře: viz Kormidlo 1, 2023

Vše je a bude průběžně vkládáno na web [vytvarneprehlidky.cz](#)

Vážení výtvarní pedagogové!

Srdečně vás zveme k účasti na 17. celostátní přehlídce výtvarných prací dětí a mládeže s tématem „Blízko i daleko“, která se s finanční podporou MK a ve spolupráci s oddělením

Rozvoj publika NGP bude konat ve dnech 13. 5. – 2. 6. 2023 v prostorách Korza Veletržního paláce Národní galerie Praha. Rozborový seminář, který se uskuteční v sobotu 13. a v neděli 14. 5. 2023 a jehož součástí bude slavnostní vernisáž, proběhne formou metodické reflexe vystavených projektů v dialogu s kurátory a umělci.

Přehlídky se mohou zúčastnit výtvarní pedagogové všech stupňů a typů školních i mimoškolních zařízení (MŠ, ZŠ, gymnázií, SOŠ, SOU, VOŠ, ZUŠ a SUŠ), vedoucí zájmových kroužků a klubů, pedagogové volného času, lektori a kurátoři muzeí a galerií. Na přehlídce budou vystaveny všechny soubory výtvarných prací dětí a mládeže (výtvarné projekty), které jsou v souladu s propozicemi, tématem a organizačními podmínkami přehlídky.

Bylo by dobré, aby projekty na přehlídku byly zasílané v cíleně koncentrovaných celcích tak, aby akcentovaly především hloubku zkoumání tématu ve všech fázích tvůrčího procesu a v širších kontextech oborových přesahů i zvolených médií. Dokumentaci tvůrčího procesu včetně jeho výsledků je možno představit nejen formou originálních prací, ale i koncentrovaněji, např. jako „vizuální knihovnu“ formou fotozáznamů, autorských katalogů, portfolií nebo videí performativních a konceptuálních akcí.

Vzhledem k tomu, že jsou vystavovány všechny zaslání projekty, je nutné dodržet zásady, že plocha jedné kolekce plošných prací nesmí přesáhnout výstavní plochu 1 × 2 m (2 m²) a plocha jedné kolekce prostorových prací nesmí přesáhnout výstavní plochu 1 m³. Budeme přijímat pouze odkazy na videa vložená na YouTube v délce nejvýše 5 min. (Prezentace a videa na CD, DVD nebo USB nepřijímáme).

Inspirace

Ve spolupráci s oddělením Rozvoj publika Národní galerie Praha NIPOS, útvar ARTAMA pro výtvarné pedagogy realizoval dva přípravné semináře: „Blízko i daleko I online“ a „Blízko i daleko II“. S tématem přehlídky souvisel též seminář „Model prostoru – prostor modelu“. Inspiraci pro práci s dětmi při přípravě na přehlídku mohou výtvarní pedagogové čerpat i z obsahů pětidenních letních škol, které jsou každý rok realizovány ve spolupráci s Katedrou výtvarné výchovy PedF UK, viz „Co měníme, co zůstává“.

Součástí přehlídky je společné přemýšlení o tématu. Významnou roli v tomto procesu sehrávají členové odborné rady pro dětské výtvarné aktivity, kteří svým originálním způsobem téma definují a nabízejí inspirační zdroje – viz „K tématu Blízko i daleko 2023“ nebo též viz web [vytvarneprehlidky.cz](#) bod 3. Přemýšlení o tématu.

PROPOZICE CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKY VÝTVARNÝCH PRACÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE

Přehlídku z pověření a za finanční podpory Ministerstva kultury a pod záštitou ministra kultury pořádá Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS) útvar ARTAMA ve spolupráci s partnery.

I. CHARAKTERISTIKA, POSLÁNÍ A TÉMA PŘEHLÍDKY

Trienále celostátní přehlídky výtvarných prací dětí a mládeže je realizováno formou veřejné prezentace v podnětných lokalitách České republiky. Akcentuje koncepční a dlouhodobou práci výtvarných pedagogů. Na souborech vizuálních výstupů zdůrazňuje především hloubku zkoumání tématu, a to ve všech fázích tvůrčího procesu. Vzhledem k tomu, že jsou prezentovány všechny zasláné projekty jako autorské celky, je potřebné přemýšlet nejen o obsahu, ale též o způsobu prezentace.

Poslání přehlídky

Podporovat pedagogické přístupy vědomě rozvíjející tvořivost každého jedince v rovině tvorby, vnímání a interpretace.

Přistupovat k tvůrčímu procesu jako k celku (hledání a zkoumání témat, vlastní tvorba, prezentace procesu a jeho výsledků).

Užívat jazyk současného vizuálního umění jako prostředek zkoumání světa, individuálního přístupu k realitě, vyjadřování osobních zkušeností a komunikace.

Nalézat nové způsoby prezentace a systematické dokumentace tvůrčího procesu s důrazem na čitelnost impulsů, ze kterých tvorba vycházela.

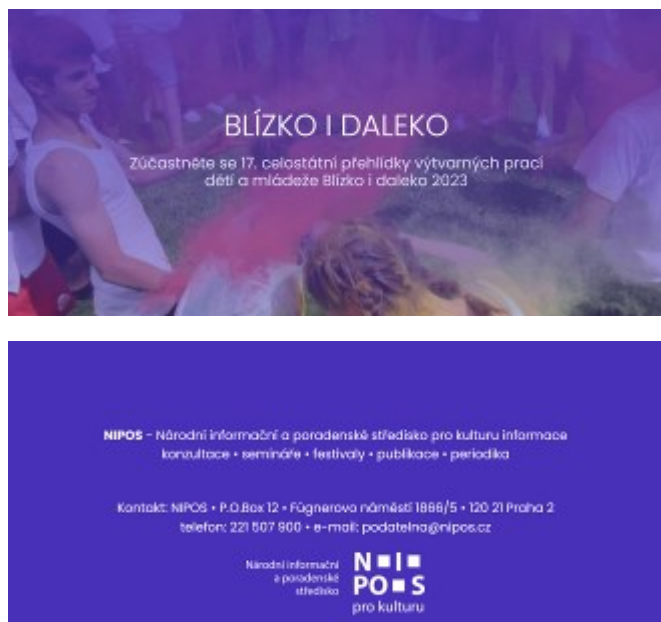
Reflektovat výsledky tvůrčí práce dětí a pedagogické práce jako zdroje inspirace, poznání a tvůrčího rozvoje; podporovat osobní a sociální citlivost a empatii.

Téma přehlídky reaguje na aktuální dění ve výtvarném umění a vizuální kultuře. Přehlídky se zaměřují na to, co lze pro výtvarný obor a jeho další směřování považovat za podstatné a inspirující v návaznosti na pojetí výtvarného oboru v kurikulárních dokumentech.

II. PODMÍNKY ÚČASTI

Přehlídky se mohou zúčastnit výtvarní pedagogové všech stupňů a typů školních i mimoškolních zařízení (MŠ, ZŠ, gymnázií, SOŠ, SOU, VOŠ, ZUŠ a SUŠ), vedoucí zájmových

kroužků a klubů, pedagogové volného času, lektori a kurátoři muzeí a galerií.

III. ORGANIZACE A PRŮBĚH

Ke každé celostátní přehlídce výtvarných prací dětí a mládeže NIPOS-ARTAMA organizuje semináře, kde mohou výtvarní pedagogové v praktických dílnách načerpat podněty, znalosti a zkušenosti vážící se k tématu přehlídky. Na rozborovém semináři, který je nedílnou součástí přehlídky, probíhá metodická reflexe v dialogu s kurátory a umělci. Semináře jsou akreditovány MŠMT v rámci DVPP, účastníci obdrží osvědčení.

IV. HODNOCENÍ A VÝBĚR

Přehlídka nemá charakter soutěže – neobjevuje „dětské umělce“ a nehodnotí jednotlivé „obrázky“. Prezentovány jsou všechny kolekce výtvarných prací dětí a mládeže jako celky, které jsou v souladu s propozicemi, tématem a podmínkami aktuální přehlídky. NIPOS-ARTAMA pro každou přehlídku jmenuje tým kurátorů složený z teoretiků výtvarného oboru, didaktiků a aktivních umělců, kteří s osobní garancí ocení projekty, které originálně rozšiřují dosavadní přístupy k výtvarnému oboru. Reflexe probíhá formou veřejné diskuse při rozborovém semináři na výstavě.

V. ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ

Z důvodů nepředvídatelných okolností může být program přehlídky omezen nebo může být přehlídka odvolána.

Mgr. Jana Randáková, NIPOS-ARTAMA

Be_on the Screen

_MEZINÁRODNÍ PŘEHLÍDKA DIGITÁLNÍ TVORBY MLADÝCH

PŘIHLASTE SVÉ PROJEKTY DO 28. 2. 2023!
DODÁNÍ PRACÍ V DIGITÁLNÍ PODOBĚ DO 10. 3. 2023
BEONTHESCREEN@UPOL.CZ

_PŘEHLÍDKA JE URČENA DĚTEM A MLÁDEŽI DO 26 LET (VČETNĚ)
A TEMATIZUJE VÝTVARNOU TVORBU VZNIKLOU S VYUŽITÍM DIGITÁLNÍCH
TECHNOLOGIÍ. KLADÉ SI ZA CÍL METODICKY PODPOŘIT UČITELE
A UČITELKY VV A PŘISPĚT K REFLEXI POSUNŮ VE VÝTVARNÉ TVORBĚ,
K NIMŽ DOCHÁZÍ VLIVEM DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ.

SVÁ DÍLA NEBO TVŮRČÍ PROJEKTY MOHOU DO PŘEHLÍDKY PŘIHLÁSIT BUĎ
JEDNOTLIVCI (TVŮRCI SAMOTNÍ ČI JEJICH ZÁSTUPCI), NEBO CELÉ TVŮRČÍ
KOLEKTIVY, JAKO JSOU ŠKOLNÍ TŘÍDY ČI ZÁJMOVÉ SKUPINY. LZE
PŘIHLÁSIT DÍLČÍ VÝSTUPY, ALE I CELÉ PROJEKTY VĚTŠÍHO POČTU
AUTORŮ.

PŘIJÍMÁNA BUDOU POUZE DÍLA DIGITÁLNÍ POVAHY, VŠECHNY PROJEKTY
BUDOU VYSTAVENY NA ONLINE PŘEHLÍDCE A ZÍSKAJÍ DIPLOM, VYBRANÉ
TVŮRCE A KOLEKTIVY OCENÍME ZAJÍMAVÝMI DÁRKY. VÍCE NA WEBU.

#Be_yourself

Ukrajina

Tipy do výuky ukrajinských dětí, digitální vzdělávací zdroje ke stažení, metodické publikace

Vaše — naše
první česká slova

Obrázkové karty pro výuku českého jazyka pro ukrajinské děti
Stáhněte si obrázky s českými slovy a omalovánky!

Pedagogická
fakulta

Jak lze využít naše obrázkové karty?

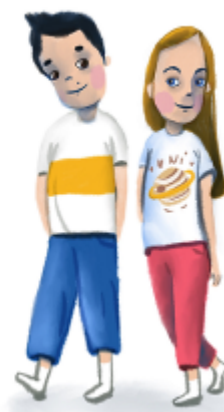
- 1** Prohlížejte si s dětmi obrázky a ukazujte na motivy – a přitom společně vyslovujte nová slova.
- 2** Děti si mohou česká slova spojovat s obrázkem – třeba propojovat čarou napsaná slova a motiv na kresbě.
- 3** Děti si mohou nová slova napsat tiskacími písmeny – nejprve si je mohou obtáhnout podle vzoru, pak mohou psát samostatně do připravených řádků.
- 4** Děti si mohou obrázky vybarvit jako omalovánku – a slova si fixovat ještě během grafických činností.

Mezi sebou se zdravíme ahoj!

aneb lekce z české prvouky pro ukrajinské děti

Zajímavosti o České republice

České osobnosti

Jak u nás cestujeme?

Jak vypadá česká vlajka?

Co jíme?

Ahoj já se jmenuji Lucka a jsem
moje smutná co se v nás na Ukrajině
dije. Byla bych rada kdyby to
skončilo. snad se se nás budete
mít dobře dokud to neskončí.

doufám se máloka brzy
skončí !! Pažka

Ahoj děti v Ukrajině!
Doufám se jste zdraví.
Určitě se ho chvilu přejde :)

Adam

Ahoj, to co se deje na Ukrajině
je to co nechce nikdo v nás,
ale musíme se s tím smírat.
V Česku je moc hezký, určitě
si najdete moc kamarádů v
Čechu možná se naučíte nová
slovíčka. Určitě je to hůžší
oproti domov, já bych si to ani
nedokážela představit ale vy
jste silní děti. *milka*

Ahoj! Doufám paka aby byla mlka brzy
skončila. *Wki!*

Ahoj je mi to velmi líto, že je
v nás válka. Proto nám budou
pomáhat jako jsi můžou. Čau Malý

Vzkazy
českých
dětí

Ahoj děti doufám, že se
vám bude líbit v
naší semi.

POKRESLENÝ SEŠIT

РОЗМАЛЬОВАНИЙ ЗОШИТ

Sešit pro děti v ukrajinské a české verzi

Pomáháme s adaptací dětí z Ukrajiny...

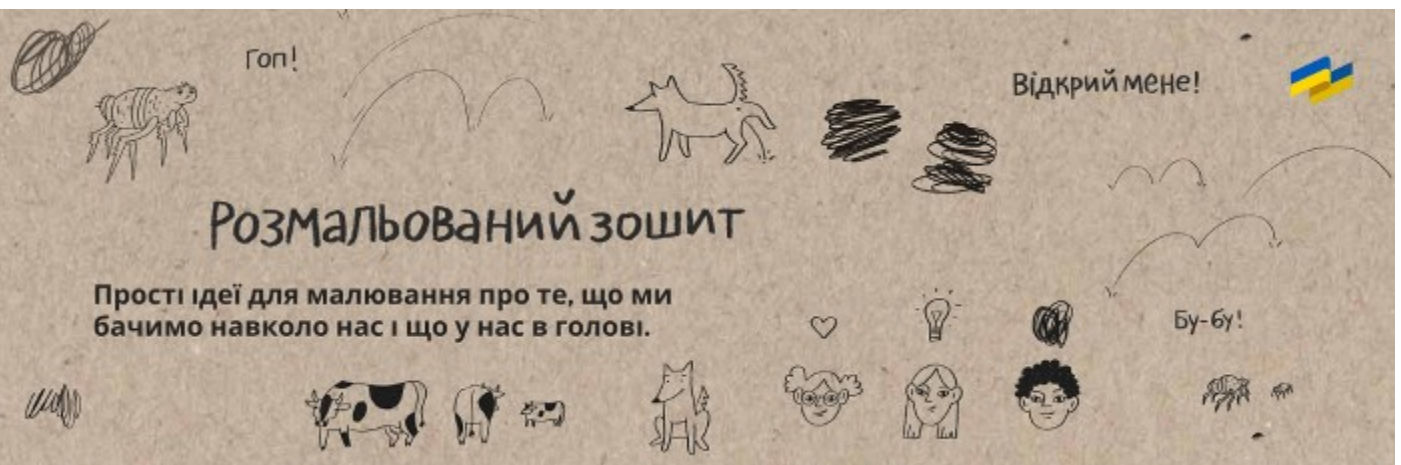

POKRESLENÝ SEŠIT

Pokreslený sešit jsme připravili původně pro děti z Ukrajiny, které u nás hledají útočiště před válkou. Chtěli jsme jim dát najevo, že jsou tu vítány a že se o ně zajímáme. Že si přejeme, aby se u nás cítily v bezpečí, a že je chceme povzbudit, aby se kresbou podělily o své pocity. Když jsme ukrajinskou verzi chystali do tisku, řada lidí se nás ptala, jestli náš sešit nabídneme také v češtině – že by se mohl líbit také českým dětem.

A proč vlastně ne? Podobný sešit přece může využít kdokoliv! Lze do něj kreslit nebo psát o radostech nebo obavách, o tom, co máme rádi, a co nám třeba dělá starost. Náměty vedou děti k tomu, aby se zajímaly o svět okolo a aby vyjadřovaly své emoce. Nabízíme jim možnost zastavit se, zamyslet se, vyjádřit, co se jim honí hlavou, a uplatnit svou představivost. Tajně doufáme, že náš sešit nebude nakonec jen počmáraný, ale také léčivý. A to se může hodit úplně každému, nebo ne?

Petra Šobáňová, autorka námětu

MEZINÁRODNÍ PROJEKT SE ÚSPĚŠNĚ ZAVRŠIL VÝSTAVOU A MOBILITAMI

Národní kolo mezinárodního bienále

figurální kresby a malby dětí a mládeže | Celo-
státní přehlídka výtvarných prací

Olomouc 2022

v atriu Uměleckého centra uskutečnila performance Reny Milgrom a Anny Boček Ronovské a večer se uzavřel posezením pedagogů u sklenky vína.

Fotografie z vernisáže a vyhlášení cen, foto Lukáš Blokša

Ve středu 30. 3. 2022 v 17 hod. byla za velkého zájmu návštěvníků v Uměleckém centru Univerzity Palackého v Olomouci slavnostně zahájena výstava Národního kola Bienále figurální tvorby dětí a mládeže, kterou uspořádala Česká sekce INSEA ve spolupráci s katedrou výtvarné výchovy PdF UP a zahraničními partnery projektu.

Během dne se uskutečnila také celá řada doprovodných akcí, které vyvrcholily vernisáží výstavy a vyhlášením cen. V divadelním sále se uskutečnil somaticko-pohybový seminář TĚLO V OBRAZE s Renou Milgrom, v lektoriu se pak konala přednáška a diskuze na téma Figura a tělesnost s umělkyní Veronikou Šrek Bromovou.

V 17 hod. se v podkroví konviktu zahájila výstava a proběhlo slavnostní vyhlášení oceněných účastníků a účastnic. Poté se

Fotografie z vernisáže a vyhlášení cen, foto Lukáš Blokša

Náš projekt byl od svého začátku poznamenán jednak pandemií – proto se vernisáž a slavnost uskutečnila s odkladem – a jednak zcela aktuálně tragickou situací vyvolanou válkou na Ukrajině. Setkání, jež se účastnilo velké množství účastníků – pedagogů i žáků a rodičů – bylo proto spojeno s benefičním prodejem originálního dárkového předmětu, který organizátoři připravili pro pedagogy a oceněné.

lidi a pomáhat budovat společenství, v němž násilí a agrese nemají místo. „Proto i my bychom rádi vyjádřili podporu Ukrajině a lidem, kteří k nám prchají před násilím. Zároveň říkáme jasné ne proudům, které i u nás začínají opět vyvolávat závist a rozdělují společnost. Ukažme, že máme soucit a že se umíme zastat přátel v nouzi.

Pohled do výstavy Figura v Uměleckém centru Univerzity Palackého v Olomouci, foto Petra Šobáňová

Šlo o pracovní zástěru užitečnou do grafiky nebo keramiky, která jasně říká: Putin, make art not war! Odkazuje na Picasovu Guerniku a připomíná, že démon války se bohužel rád vrací.

Jak bylo zmíněno i během úvodního zahájení, před tragickými okolnostmi není možné zavírat oči, ostatně sama INSEA – jako globální komunita výtvarných pedagogů – vznikla v reakci na válku. Její zakladatelé věřili, že umění a výtvarná výchova mohou kultivovat společnost, že mohou spojit

Pohled do výstavy Figura v Uměleckém centru Univerzity Palackého v Olomouci, fotografie z návštěvy zahraničních partnerů, foto Petra Šobáňová

Na pozvání k výstavnímu projektu zareagovaly téměř tři desítky škol z celé ČR, diplomů byly rozdány dvě stovky, účastníků bylo mnohem více. Odborná porota neměla lehkou práci a nakonec se rozhodla ocenit několik kolektivů a několik jednotlivců. Součástí bienále byly jak fyzické práce, které byly vystaveny, tak také práce digitální, jež jsou stále dostupné na našem webu.

Fotografie z mobility v Assisi, na fotografii partneři z italského Assisi International School a Fondazione Patrizio Paoletti Per Lo Sviluppo E La Comunicazione, foto Petra Šobáňová

Ukažme, že odsuzujeme Putinův zločinný režim. Tuto podporu symbolicky vyjadřujeme také sbírkou, jejíž výtěžek je věnován konkrétní ukrajinské rodině s dívkou s poruchami autistického spektra," uvedla Petra Šobáňová, jež výstavu zahajovala.

Fotografie z mobility v Assisi, na fotografii partneři z Itálie a Slovenska, dole Anna Boček Ronovská při vedení svého workshopu pro žáky Assisi International School, foto Petra Šobáňová

Díky Lucii Horňákové Černayové, Zuzaně Baranovič Janíčkové, Alexanderu Salvianymu a dalším inspirativním pedagogům z trenčínské ZUŠ a ze Stredoslovenské galérie prožili účastníci dny plné tvůrčích příležitostí, prožitků spojených s vnímáním těla a mezilidské tvůrčí interakce.

Fotografie z mobility v Assisi, na fotografii účastníci s Česka spolu s italskými a slovenskými partnery, foto Petra Šobáňová

Projekt, na němž Česká sekce INSEA spolupracovala se Základnou uměleckou školou Karola Pádívého v Trenčíně a Assisi International School a Fondazione Patrizio Paoletti Per Lo Sviluppo E La Comunicazione, pokračoval setkáním partnerů v Olomouci a mezinárodní stáží v Assisi a vyvrcholil společným setkáním v Trenčíně, kde sídlí organizátoři mobilit a hlavní řešitelé projektu.

Fotografie z mobility v Trenčíně na ZUŠ Karola Pádívého v Trenčíně, na fotografii účastníci s Česka spolu s italskými a slovenskými partnery, foto Petra Šobáňová

Fotografie z mobility v Trenčíně na ZUŠ Karola Pádivého v Trenčíně, na fotografii účastníci s Česka spolu s italskými a slovenskými partnery během workshopů, foto Petra Šobáňová

Účastníci setkání z České sekce INSEA a Katedry výtvarné výchovy Univerzity Palackého v Olomouci se seznámili s pedagogickými přístupy učitelů ZUŠ Karola Pádivého, ale dostali také příležitost zúčastnit se prakticky a prožitkově zaměřených workshopů. Obdivovali jsme pedagogické nápady a výstupy slovenských partnerů a děkujeme jim za přivvání do projektu!

Fotografie z mobility v Trenčíně na ZUŠ Karola Pádivého v Trenčíně, na fotografii účastníci s Česka spolu s italskými a slovenskými partnery, foto Petra Šobáňová

INSEA PODPOŘILA MEZINÁRODNÍ PROJEKT AMERICKÝCH ORGANIZÁTORŮ

Přečtěte si poděkování jeho koordinátorky
Tatyany Tsyrliny-Spady

Stejně jako loni, tak i letos byl Česká sekce INSEA pozvána k účasti na mezinárodním výstavním projektu „International Expressions of Kindness: Multimedia Showcase“ (Mezinárodní projevy laskavosti: Multimediální přehlídka).

Projekt, který trval čtyři měsíce od 7. ledna do 10. května 2022, se ukázal jako velmi úspěšný. Zde je jen několik čísel ke sdílení. Obdrželi jsme více než 1 000 příspěvků v každé kategorii a každé věkové skupině ze 45 zemí světa a celkový počet zapojených dětí a pedagogů překonal všechna naše očekávání, protože se blíží 2 000.

Během května jsme opravdu tvrdě pracovali a většinu účastníků jsme rozeslali děkovné certifikáty. Někteří se s námi podělili o snímky z předávání cen a najdete je na naší FB stránce projektu. Od učitelů a ředitelů škol jsme také obdrželi mnoho pozitivních zpráv plných poděkování a celková atmosféra projektu, byť virtuální, zůstala velmi pozitivní. Bez přispění partnerů by bylo bezpochyby mnohem těžší dosáhnout takových výsledků a jsem za to hluboce vděčná.

Počínaje červnem 2022 spustíme druhou fázi projektu, která je převážně založena na vytváření učebních materiálů přizpůsobených kulturním rozdílům a založených na analýze dat.

Doufám, že s každým z vás z mezinárodní komunity budeme moci zůstat v kontaktu a pokračovat v úspěšné spolupráci na jakýchkoli budoucích projektech. Všechno nejlepší Vám v Česku přeje

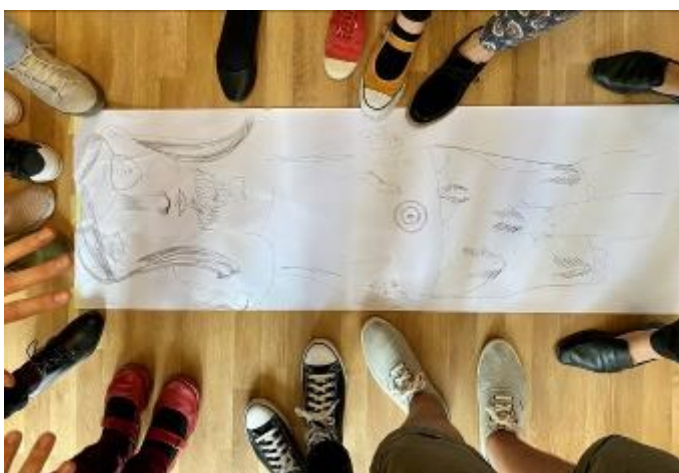
*Tatyana Tsyrlina-Spady, PhD.,
ředitelka projektu a jeho hlavní koordinátorka*

VYŠLA NOVÁ PUBLIKACE **Pozice české výtvarné výchovy v mezinárodním kontextu**

Katedra výtvarné výchovy a kultury FPE ZČU v Plzni představuje publikaci *Pozice české výtvarné výchovy v mezinárodním kontextu*.

Odborná kniha nabízí komparativní pohled na českou výtvarnou výchovu. Zasaduje témata soudobého oborového diskurzu do širšího středoevropského kontextu s důrazem na německy mluvící země. Kniha umožňuje srovnání přístupů, koncepcí, názorů i pojetí především českých

a německých oborových didaktiků, ale také učitelů z praxe a lektorů galerií.

Monografie je logicky členěna do tří oddílů: výchozí teorie a mezinárodní kontext, kurikulum soudobé výtvarné výchovy, umění a umělecké dílo ve výtvarné výchově. Způsob členění umožňuje čtenáři dobrou orientaci v nejvýznamnějších oborových tématech výtvarné teorie, výzkumu a praxe. Úvodní teoretický oddíl uvádí kapitola Věry Uhl Skřivanové, která objasňuje koncepci knihy a možný způsob jejího čtení, soudobé parametry srovnávací výtvarné didaktiky a především nutnost poučeně zacházet s kontextem zahraničních poznatků o výtvarné výchově.

Vladimír Havlík v recenzním posudku této monografie vystihl základní obsah i význam srovnávacích studií: „O aktuálnosti knihy svědčí fenomény, které charakterizují současnou společnost a zákonitě jsou reflektovány v umělecké tvorbě a výtvarné výchově. Jedná se například o vliv digitálních technologií a „algoritmizace komunikace“ na tvořivost (Johannes Kirschenmann), ztráta kritičnosti, schopnosti pochybovat a riskovat (Manfred Blohm), potřeba kontextuálního, procesuálního myšlení (Jaroslav Vančát) atd. Stejně tak se ve druhé části publikace setkáváme s velmi potřebnou analýzou rámcového vzdělávacího programu (Petra Šobáňová, Monika Plíhalová) atd. Ve třetí části je to pak inspirativní vhled do metodiky uměleckého výzkumu (Andreas Brenne), experimentální práce s animací uměleckých děl (Kristýna Říhová), (Ida Muráňová a Barbora Škaloudová), náhled na problematiku interdisciplinarit (David Bartoš), reprezentace genderu (Anne Eßer) atd. Tematická šíře příspěvků a různorodost názorového spektra autorek a autorů jsou podnětným zdrojem pro přemýšlení o současném stavu výtvarné pedagogiky u nás i v zahraničí.“

Knihla nabízí jako jedna z mála oborových publikací u nás náhled na nejvýznamnější soudobá témata výtvarně-pedagogického diskurzu optikou pěti zahraničních autorů a zároveň významných českých pedagogů umění.

Digitální verze publikace je [ke stažení zde](#).

Věra Uhl Skřivanová & Monika Plíhalová

PhDr. Věra Uhl Skřivanová, Ph.D., působí na Katedře výtvarné kultury FPE ZČU v Plzni a je členkou výboru České sekce INSEA.

Mgr. Monika Plíhalová působí na Katedře výtvarné výchovy a kultury FPE ZČU v Plzni a je členkou kontrolní komise České sekce INSEA.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA A DIGITÁLNÍ SVĚT

Česká sekce INSEA vydala publikaci Petry Filipové *Výtvarná výchova a digitální svět*, jež se zamýšlí nad rolí digitálních technologií v rozvoji žáků a přináší celou řadu zamýšlení nad aspekty implementace digitálních médií do výuky výtvarné výchovy.

Publikace *Výtvarná výchova a digitální svět* je určena především současným i budoucím učitelům výtvarné výchovy. Obě části publikace se zaměřují na hledání vztahů a souvislostí mezi výtvarným uměním, literaturou, filmem, vizuální komunikací, vědou a audiovizuální tvorbou, a to především s ohledem na potřeby učitele výtvarné výchovy na střední škole.

První část knihy představuje důležitá východiska začleňování digitálních technologií do výtvarné výchovy. Záměrem ovšem není prezentace konkrétních analýz, nýbrž spíše zmapování sítě teoretických přístupů a praktických postupů a také témat a otázek, které jsou s nimi spojené. Druhá část je pak zaměřena prakticky a nabízí čtenáři soubor didaktických aktivit, rozdělených do pěti tematických celků. Soustředí se přitom na metody a postupy, které umožňují propojování tradičních a digitálních médií a technologií.

MgA. et Mgr. Petra Filipová, Ph.D., je výtvarná pedagožka a teoretička. Od roku 2017 působí na Katedře výtvarné kultury a textilní tvorby Pedagogické fakulty Univerzity Hradec

Králové. V letech 2006 až 2009 spolupracovala jako externí pedagog s Matematicko-fyzikální fakultou Univerzity Karlovy v Praze. Mimo to 16 let vyučovala výtvarné a umělecké předměty na několika středních školách. Dlouhodobě se zabývá oblastí digitální umělecké tvorby, rolí nových médií v umění a jejich začleněním do výuky výtvarné výchovy na středních školách. Ve své tvůrčí činnosti pracovala zejména v médiu digitální manipulované fotografie.

PUBLIKACI MŮŽETE NAJÍT V DIGITÁLNÍ KNIHOVNĚ ČESKÉ SEKCE INSEA.

POZVÁNKA NA ON-LINE SETKÁNÍ

Učíme o globálních souvislostech

ARPOK srdečně zve všechny zájemce z řad pedagogů na on-line Inspirační setkání Učíme o globálních souvislostech. Setkání přinese nápady, jak (nejen) učit o globálních tématech.

„Jak zapojit vrstevnické učení do přípravy akce s globální tematikou pro žáky na 1. stupni?“ (Silvie Endlicherová, ZŠ A. Štěpánka Dolany)

„Jak využít předchozí zkušenosti při přípravě akce pro veřejnost s tématem odpovědné spotřeby na příkladu Sáčkové kampaně?“ (Markéta Boucná, Základní škola a mateřská škola Ostrava-Dubina, V. Košaře 6)

Na příspěvky ze škol naváže představení výsledků evaluace projektu Aktivní občanství v globálních souvislostech:

„Jaké dopady má realizace místních akcí pro veřejnost na žáky, učitele, školu? Představení výsledků evaluace projektu Aktivní občanství v globálních souvislostech“ (Simona Šafaříková, Univerzita Palackého v Olomouci)

Přijďte načerpat inspiraci!

Připravte si kávu a něco dobrého k ní a přidejte se ve středu 30. 11. 2022 (16 až 18 hod.). Přihlaste se do úterý 29. 11. 2022 na [tomto odkazu](#).

Inspirační setkání se uskuteční v prostředí ZOOM, přihlášení dostanou včas odkaz na email uvedený v přihlášce.

Lenka Pánková, ARPOK

PRAVIDELNÁ JEDNÁNÍ VÝBORU ČESKÉ SEKCE INSEA

14. dubna 2022 se uskutečnilo jednání výboru České sekce INSEA. Na programu jednání byla debata o připomínkách k Hlavním směrům revizí RVP ZV. Výbor poukázal na chybějící kulturní kompetenci a nedostatečnou podporu propojování formálního a neformálního vzdělávání (využívání kulturních a paměťových institucí).

Zatím poslední setkání výboru se uskutečnilo v úterý 25. října 2022 a na pořadu jednání byla výměna informací o probíhajících revizích RVP ZV a publikační činnost INSEA.

MUZEJNÍCI SE SEŠLI V PRAZE

Muzea mají novou definici – Praze ji schválila Mezinárodní rada muzeí ICOM

Ve dnech 20.–28. 8. 2022 proběhla generální konference Mezinárodní rady muzeí ICOM Prague 2022. V Praze se setkala téměř 3 500 nejvýznamnějších odborníků z muzeí, galerií, dalších kulturních odvětví ze 123 zemí světa.

Diskutovali a sdíleli myšlenky týkající se aktuálních otázek oboru, v čem spočívá síla muzeí, jak mohou přispět k rozvoji společnosti, jak využívat nových technologií nebo jak muzea mohou spoluutvářet udržitelný svět. Zabývali se i interními tématy, jako je muzejní leadership nebo rozvoj a směřování ICOM jako světové organizace.

Nejvýznamnějším výstupem konference je nová, pražská, ICOM definice muzea. Ta předchozí platila s drobnými úpravami od roku 1974 a významný podíl na jejím znění měli muzejníci z tehdejšího Československa. Po velkém fiasku na generální konferenci ICOM Kjóto 2019, kdy předložený text nebyl po ostré kritice odsouhlasen, nová,

pražská ICOM definice muzea završila dlouholeté hledání textu, který by postihl význam muzeí na celém světě v 21. století. Podle definice se muzea určují nejen jako instituce sbírkotvorné, ale musí dbát i na to, aby byla přístupná, inkluzivní, fungovala udržitelně a eticky.

Konference se aktivně účastnily také členky výboru České sekce INSEA Petra Šobáňová a Jana Jiroutová spolu s naší členkou Kateřinou Mesdag.

Pražská ICOM definice muzea: „Muzeum je stálá nezisková instituce ve službách společnosti, která odborně zpracovává, sbírá, konzervuje, interpretuje a vystavuje hmotné i nehmotné dědictví. Muzea jsou otevřená veřejnosti, přístupná a inkluzivní. Podporují a rozvíjejí rozmanitost a udržitelnost, fungují a komunikují eticky, profesionálně a za účasti různých komunit. Nabízejí rozličné podněty pro vzdělávání, potěšení, reflexi a sdílení vědomostí.“

Hlavními hosty odborných panelů byli Hilda Flavia Nakabuye, spoluzakladatelka Fridays for Future v Ugandě; Seb Chan, přední odborník na uplatňování nových technologií v kultuře působící v Austrálii; Lonnie G. Bunch III, 14. tajemník Smithsonian Institution, největšího muzejního a vzdělávacího komplexu na světě; Hilary Carty OBE, specialistka na muzejní leadership z Londýna a Margarita Reyes Suárez kolumbijská antropoložka se specializací na práci s komunitami.

Na hlavní přednášky navazovaly panelové diskuse, kulaté stoly a soubory odborných přednášek. Program obsahuje více jak 600 jednotlivých položek, které jsou delegátům přístupné další tři měsíce po generální konferenci na online konferenční platformě Gcon. Virtualizace přebohatého programu konference je jedním z nejpozitivnějších dopadů pandemie COVID-19 a výrazně tak zvyšuje dostupnost celého obsahu programu.

Generální konference se významně věnovala současnému dění na Ukrajině. Symbolicky dne 21. 8. proběhla panelová diskuse Ochrana kulturního dědictví na Ukrajině, jejímž výsledkem bylo nastavení další pomoci Ukrajině při ochraně a záchraně jejího kulturního dědictví během současné ruské invaze. V rámci panelu byl představen i nový ICOM RED LIST pro Ukrajinu – seznam kulturních statků ztracených ve válečných konfliktech. Red Listy vydává ICOM od roku 2000 a připravuje je ve spolupráci s policejními odborníky z celého světa, Interpolem nebo např. s UNESCO.

Poprvé v dějinách ICOM se pražská Generální konference 2022 konala v novém hybridním formátu. Virtuální konferenční platforma Gcon umožnila plnohodnotný vzdálený přístup k odbornému programu i účastníkům, kteří do Prahy nedorazili osobně a všichni, kteří v Praze byli, se mohou seznámit s obsahem přednášek, které v rámci bohatého programu nestihli navštívit. Mezinárodní rada muzeí tak naplňuje jeden ze svých principů, tedy otevřenost a participaci pro všechny.

Současně na Mezinárodním muzejním veletrhu firmy a muzea prezentovala své nejnovější inovace a řešení určená pro muzejní a kulturní odvětví.

Tisková zpráva © 2022 Uměleckoprůmyslové museum v Praze

POZVÁNKA

ČÍM ŽIJE MEZINÁRODNÍ KOMUNITA INSEA

Zprávy ze světové komunity InSEA

Ukrajina: Oficiální vyjádření solidarity zveřejněné Mezinárodní společností pro výchovu uměním

V reakci na nastalou krizi zveřejnila mezinárodní společnost InSEA oficiální vyjádření, v němž jednoznačně stojí na straně ukrajinského lidu. Toto vyjádření je nyní postupně převáděno do dalších jazykových mutací, a již nyní je k dispozici v šesti oficiálních jazycích Organizace spojených národů, tedy v arabštině, čínštině, angličtině, francouzštině, španělštině a ruštině.

Na následujících řádcích najdete český překlad znění oficiálního vyjádření:

Mezinárodní společnost pro výchovu uměním (InSEA), založená po druhé světové válce v roce 1954 jako nevládní organizace UNESCO, stojí na straně ukrajinského lidu. Odsuzujeme ruskou agresi a jsme hluboce otřeseni hrůznými událostmi, které se na Ukrajině nyní odehrávají; událostmi, o kterých byli mnozí z Evropy přesvědčeni, že patří do daleké minulosti.

InSEA je solidární se všemi umělci-pedagogy, designéry a tvůrci ze všech zemí světa, včetně těch z Ruské federace. Budeme i nadále rozvíjet silnou mezinárodní komunitu výchovy uměním, která staví na spolupráci a inkluzi, jež z dlouhodobého hlediska přispívají k vytvoření lepších životních podmínek pro lidi všech zemí.

V našich [Stanovách](#) se uvádí:

Misí Mezinárodní společnosti pro výchovu uměním je podporovat tvůrčí vzdělávání prostřednictvím umění a řemeslné tvorby ve všech zemích a rozvoj výzkumu a praxe v oblasti

uměleckého vzdělávání s cílem prohlubovat mezinárodní porozumění.

V nedávno zveřejněném [Manifestu](#) InSEA zaznívá též:

Kultura je základní lidské právo. Kultura podporuje sociální spravedlnost a vede k aktivnímu občanství. Silná demokracie znamená inkluzivní společnost. A inkluzivní společnost znamená silná demokracie.

I v tomto čase InSEA opět prokazuje sílu umění, stejně tak jako sílu kolektivní kreativity a odolnosti.

Téměř každá z našich 74 členských zemí disponuje mnoha příklady, kdy umělci i umělci-pedagogové, tvůrci nebo designéři vytvářejí iniciativy, jenž staví na uměleckém aktivismu a jejichž prostřednictvím pomáhají obětem válečných konfliktů a s nimi spojené uprchlické krize. Nesmírně si vážíme velkého počtu umělců-pedagogů, z nichž mnozí jsou našimi členy, kteří s velkým nasazením pomocí umění rozšiřují dosah humanitární pomoci. Přejeme si, abychom v těchto aktivitách i nadále pokračovali.

InSEA oslavuje akademickou a uměleckou svobodu a stojí po boku našich kolegů v Rusku nebo z Ruska, kteří mohou být kvůli svému příklonu k ukrajinským kolegům nyní vystaveni diskriminaci, zastrasování nebo agresi.

InSEA bude i nadále obhajovat sílu a potenciál výchovy uměním s cílem podporovat sociální spravedlnost, spolupráci a porozumění. Pomocí výchovy uměním pro VŠECHNY naše sestry a bratry na této křehké malé planetě bude InSEA i nadále podporovat empatii, soucit a mír.

MANIFEST INSEA

V nedávné době zveřejnila Mezinárodní společnost pro výchovu uměním na svých webových stránkách aktualizovaný Manifest InSEA a my vám na další straně přinášíme jeho český překlad.

We believe:	Jsme přesvědčeni o tom, že:
All learners, regardless of age, nationality or background, should have entitlement and access to visual art education.	Všichni bez ohledu na věk, národnost nebo původ by měli mít přístup k výtvarnému vzdělávání/výtvarné výchově.
Education through art inspires knowledge, appreciation and creation of culture.	Výchova uměním inspiruje k poznání a tvorbě kultury a stimuluje náš vztah k ní.
Culture is a basic human right. Culture promotes social justice and participation in contemporary societies. A strong democracy is an inclusive society. And, an inclusive society is a strong democracy.	Kultura je základní lidské právo. Kultura podporuje sociální spravedlnost a vede k aktivnímu občanství. Silná demokracie znamená společnost inkluzivní. A inkluzivní společnost znamená silnou demokracii.
All learners are entitled to an art education that deeply connects them to their world, to their cultural history. It creates openings and horizons for them to new ways of seeing, thinking, doing and being.	Všichni mají nárok na umělecké vzdělání, pomocí něž se mohou propojit se svým světem, svou kulturní historií a seznámit se s novými způsoby vidění, myšlení, jednání a bytí.
Educational programmes and curriculum models should prepare citizens with confident flexible intelligences, and creative verbal and non-verbal communication skills.	Vzdělávací programy a kurikulární osnovy by měly vést k výchově sebevědomých občanů otevřené mysli, disponujících kreativními verbálními i neverbálními komunikačními dovednostmi.
Visual art education opens possibilities and opportunities for learners to discover themselves, their creativity, values, ethics, societies and cultures.	Výtvarná výchova vytváří příležitosti k objevování sebe sama, své kreativity, morálních hodnot, etických norem, odlišných společností a kultur.
Visual art education develops an understanding of creative practice through knowledge, understanding and production of art in contexts.	Prostřednictvím poznání, porozumění a kontextuální výtvarné tvorby prohlubuje výtvarná výchova porozumění tvůrčímu procesu.
Visual art education develops the abilities to think critically and imaginatively, it fosters/aims at intercultural understanding, and an empathic commitment to cultural diversity.	Výtvarná výchova rozvíjí schopnosti kritického a kreativního myšlení, podporuje mezikulturní porozumění a empatický přístup ke kulturní rozmanitosti.
Visual art education should be systematic and be provided over a number of years, as it is a developmental process. Learners should engage with 'making' alongside learning about art.	Výtvarná výchova by měla být systematická a měla by být poskytována po řadu let, protože jde o vývojový proces. Během výuky by žáci měli umění nejen tvořit, ale také jej poznávat.
Visual art education develops a range of literacies and aesthetic dispositions, with a major focus on visual literacy and aesthetic assessment.	Výtvarná výchova rozvíjí řadu gramotností a estetických dispozic, přičemž se zaměřuje především na vizuální gramotnost a estetické hodnocení.
Visual literacy is an essential skill in today's world. It encourages appreciation and understanding of visual communication and the ability to critically analyse and make meaningful images.	Vizuální gramotnost představuje pro dnešní svět jednu ze základních kompetencí. Stimuluje vztah k vizuální komunikaci a podporuje její porozumění, rozvíjí schopnost kriticky analyzovat a vytvářet smysluplné (vizuální) obrazy.
Art encourages the development of many transferable skills which enhance learning in other curriculum areas.	Umění podporuje rozvoj mnoha přenositelných dovedností, které zlepšují učení v jiných oblastech kurikula.
Visual arts in schools help students to understand themselves, building confidence and self-esteem, and contribute significantly to their own well-being.	Výtvarné umění ve školách pomáhá žákům porozumět sami sobě, zvyšuje jejich sebevědomí a sebeúctu a významně přispívá k jejich duševnímu zdraví.

Volby předsednictva a výborů InSEA

V dubnu letošního roku proběhly volby předsednictva, světového výboru a dvou regionálních výborů InSEA.

Jak vyplývá ze zprávy Teresy Eça, předsedkyně volební komise, byla nominace na kandidáty zahájena na přelomu měsíce února a března 2022 prostřednictvím newsletteru InSEA. Následně byla ověřena způsobilost kandidátů a vytvořen elektronický hlasovací lístek, jehož pomocí mohli členové InSEA volit v období 1. 4. – 1. 5. 2022. Členové nominační komise ověřili a zveřejnili výsledky hlasování v první polovině květnu 2022. Dle Stanov InSEA se v roce, kdy neprobíhá světový kongres InSEA, zvolení kandidáti ujímají mandátu 1. srpna.

V tento den tedy nastupují na následující pozice tyto úspěšní kandidáti:

Světový výbor [World Council] (2022-23)

Prezident:

Glen Coutts (Skotsko) – zvolen bez protikandidáta.

Místoprezidentky:

Mira Kallio-Tavin (Finsko), Susan Coles (Anglie).

Členové výboru – Severní Amerika: Anita Sinner (Kanada); Amanda Alexander (USA); Rebecca Bourgault (USA).

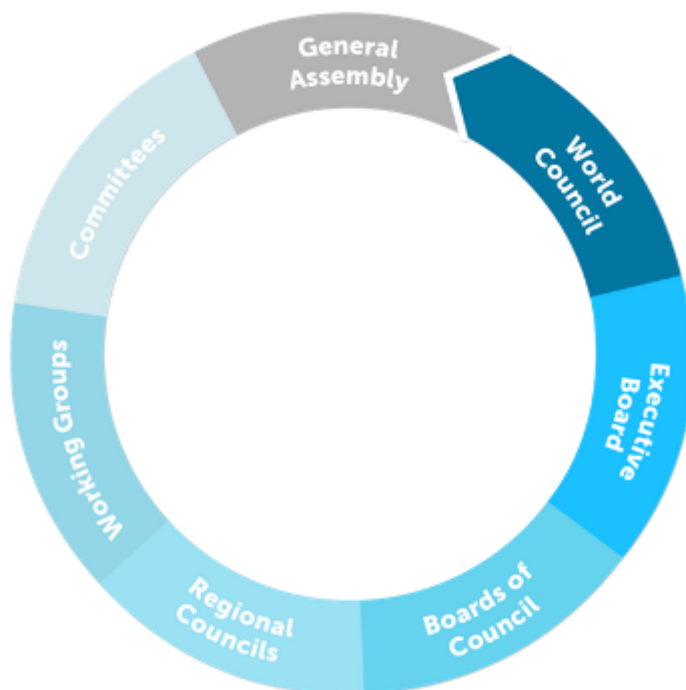
Členové výboru – Latinská Amerika: Mario Mogrovejo Domínguez (Peru); Lucia Maria Salgado dos Santos Lombardi (Brazílie); Sergio Trabucco (Chile) – všichni zvoleni bez protikandidátů.

Členové výboru – SEAP (Jihovýchodní asijský a pacifický region): Kathryn Grushka (Austrálie); Mark Selkrig (Austrálie); Tim Decanay (Filipíny).

Členové výboru – Asie: Yungshan Hung (Tchaj-wan), Hyungsook Kim (Korea); Maho Sato (Japonsko).

Členové výboru – Evropa: Patsey Bodkin (Irsko); Marc Fritzsche (Německo)

Členové výboru – Afrika a Střední východ: Sahar Fayek Khalil (Egypt); Patrique de Graft-Yankson, (Ghana); Angela Reid (Saudská Arábie).

Regionální výbor pro Asii [Regional Council of Asia]

(2022–24):

Předsedkyně:

Jun Hu (Čína) – zvolena bez protikandidáta.

Hospodářka:

Hsin-Yi Chao (Tchaj-wan) – zvolena bez protikandidáta.

Tajemník:

Koichi Kasahara (Japonsko).

Regionální výbor pro Evropu [Regional Council of Europe]

(2022–24):

Předseda:

Andrew Ash (Anglie) – zvolen bez protikandidáta.

Hospodářka:

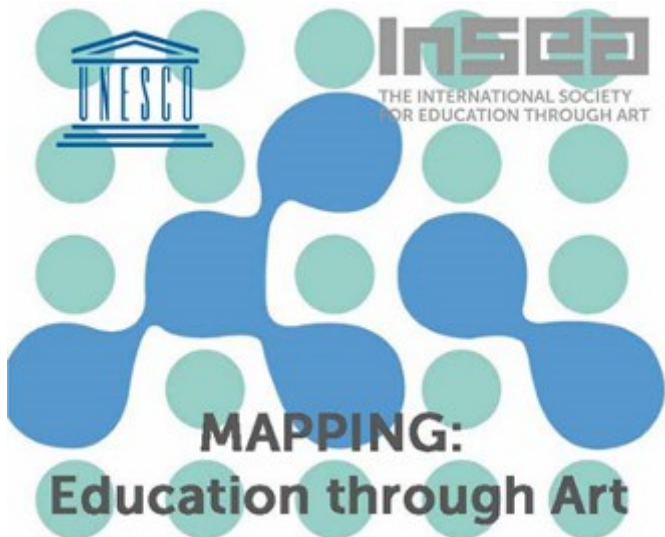
Leena Hannula (Finsko) – zvolena bez protikandidáta.

Tajemnice:

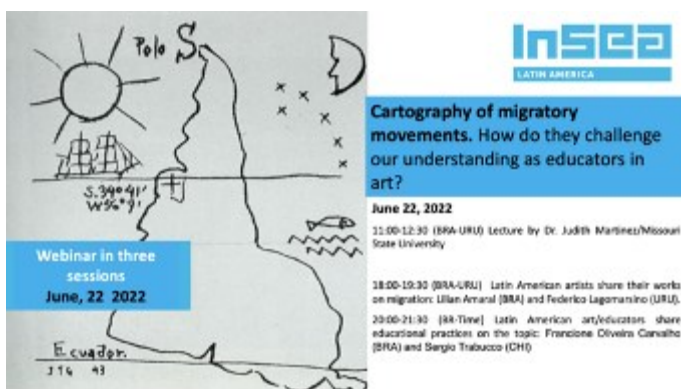
Maria Letsiou (Řecko) – zvolena bez protikandidáta.

Světové forum InSEA 20. – 24. června 2022 – online

Světové fórum InSEA 2022 se konalo ve dnech 20. – 24. června 2022. Jednalo se o koordinovaný soubor online webinářů a workshopů pořádaných světovými výbory InSEA v každém ze šesti regionů InSEA (Severní Amerika, Latinská Amerika, SEAP, Evropa, Asie a Afrika a Střední východ).

V rámci letošního fóra, jenž neslo název *Mapping in Education through Art* (Mapování ve výchově uměním), se ke slovu dostala především celospolečenská témata a výzvy současného světa. Jihovýchodní asijský a pacifický region pojednal o udržitelnosti, klimatické změně a vzestupu hladiny oceánů. Asijský region pak zaměřil svou pozornost na rozvoj umělé inteligence, změny v průmyslové struktuře, krizi ekologického prostředí, urbanizaci způsobenou pohybem obyvatelstva a propast mezi lokalizací a globalizací.

Regionální výbor pro Latinskou Ameriku nazval svou sekci *Kartografie migrace a imigrace: Rozšíření znalostí a inspirace pro učitele výtvarné výchovy*. Toto téma se stalo klíčovým i pro region Severní Ameriky, přičemž se dále zaměřil na postihnutí účinných, kreativních a inspirativních postupů ve výtvarné výchově. Otázky spojené s genderem a diverzitou v rámci dějin umění a umělecké výchovy zkoumal evropský region. Regionální výbor pro Afriku a Střední východ pak zaměřil svou diskuzi na téma ochrany řemesel a uměleckého dědictví Afriky a Blízkého východu.

Světový kongres InSEA 2023

Nadcházející světový kongres InSEA se bude konat 4. – 8. září 2023 v západním Turecku ve městě Çanakkale s možností online účasti. Çanakkale je místem s bohatou a zároveň složitou historií, jenž zaznamenává stopy nejen starořecké, arménské, byzantské, ale též řecké ortodoxní, židovské, muslimské, turecké a osmanské kultury, a to v zemi, která se geograficky, kulturně a symbolicky nachází mezi Evropou a Asií.

Organizátoři světového kongresu tematicky navazují nejen na kulturní mnohotvárnost tohoto místa, ale reagují též na geologickou tvář dané lokality, kterou protínají zlomy či zlomové linie. *Fault Lines* jsou způsobeny zvyšujícím se napětím v dané lokalitě, které zpravidla vede k pohybu tektonických desek a s tím související náhlé často bouřlivé proměně daného místa. Právě tato symbolická rovina tohoto geologického termínu rámuje nadcházející světový kongres InSEA, jehož hlavním tématem se tak stanou posuny v perspektivě pedagogů, výzkumníků, studentů a umělců, které jsou zásadní a nutné pro rozvoj nových způsobů poznávání prostřednictvím umění a které mohou v konečném důsledku významně ovlivňovat dnešní složitý svět.

Symbolika *Fault Lines* implikuje sílu linie, sílu hranic, kterými je svět kolem nás obklopen a rozdroben. *Fault Lines* odkazují k rozdělené společnosti, rostoucím rozdílům v bohatství uvnitř národů i mezi nimi, nerovnosti ve vzdělávání, zrychlující se změně klimatu. Tektonické desky sociální nepravdy se daly do pohybu a otázkou nyní je, zda výchova uměním prohloubí vznikající trhliny ve společnosti, nebo se stane naším mostem a cestou pro 21. století?

Více již brzy na webových stránkách kongresu

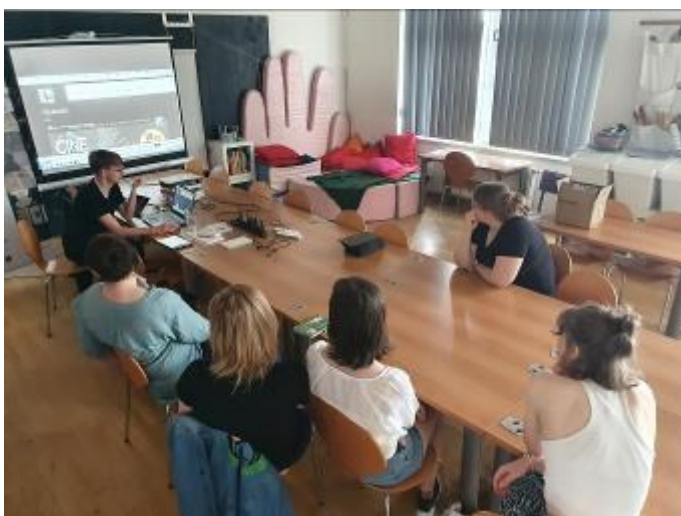
www.insea2023.org

Přehled zpráv připravila Jana Jiroutová.

Jana Jiroutová, M.Phil., Ph.D., působí na KVV PdF UP v Olomouci a je členkou výboru České sekce INSEA.

VE SPOLUPRÁCI S MUZEEM UMĚNÍ OLOMOUC BYLY USPOŘÁDÁNY KURZY

V rámci projektu Nahráno-otevřeno: digitalizace uměleckých sbírek uspořádalo Muzeum umění Olomouc ve dnech 13. až 14. 5. 2022 workshop Tvůrčí práce s digitálním perem. Byl určen především výtvarným pedagogům, ale zúčastnit se mohli také zájemci z řad veřejnosti, kteří se chtěli naučit pracovat nebo rozvíjet své dovednosti s kresebným nástrojem zvaným stylus (elektronické pero s hrotem). Veškeré pomůcky a vybavení byly účastníkům poskytnuty. Workshop vedl Mgr. Art. Ondřej Moučka a byl pro přihlášené kreativce zcela zdarma. Workshop proběhl celkem dvakrát a byl uspořádán ve spolupráci s Českou sekcí INSEA.

PEČUJI O SEBE A SVÉ ŽÁKY | POZVÁNÍ NA WORKSHOPY ZAMĚŘENÉ NA WELLBEING A DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci připravila pro studující a pedagogy cyklus prožitkových workshopů, jež se zaměřují na budování konkrétních dovedností využitelných ve výuce. Jejich společným jmenovatelem je péče o wellbeing žáků a studentů a využití technik napomáhajících budování přátelského a bezpečného sociálního klimatu ve škole. V technikách ověřených buď v praxi psychoterapie, nebo v expresivních oborech se budou účastníci věnovat jednak budování vlastního pocitu sebedůvěry, stability a duševní pohody a jednak se naučí technikám využitelným přímo v pedagogické praxi na různých typech škol.

Během workshopů se seznámíte s jednoduchými technikami na posílení svého psychického zdraví a pohody, dostanete příležitost k prožívání emocí a posílíte svou odolnost vůči stresu. Ale hlavně si odpočinete a zažijete něco jedinečného

ve skupinové interakci s ostatními účastníky. Cyklus navazuje na úspěšný pilotní projekt „Pečuji o sebe“ realizovaný v létě a organizátoři zvou všechny zájemce k využití dalších zajímavých příležitostí pro péči o sebe a hledání vlastní jedinečnosti.

Máte-li o některý z workshopů zájem, **přihlaste se prosím prostřednictvím elektronického formuláře**. Odkaz na něj najdete přímo u popisu jednotlivých workshopů. Přihlášení účastníci budou informováni o podrobnostech; program budeme dále doplňovat. Zájemce upozorňujeme na omezenou kapacitu workshopů, akce jsou zdarma.

PROGRAM CYKLU WORKSHOPŮ Jak pečovat o sebe a o své žáky

Olomouc, PdF UP

12. 11. 2022, 10:00–16:00

Principy Somatic Experiencing® jako prevence traumatu ve školním prostředí | Eva Směšná

26. 11. 2022, 10:00–16:00

Emotion First Aid | Eva Směšná

Workshopy povede Mgr. Eva Směšná, zkušená psycholožka, psychoterapeutka a supervizorka, která ve své terapeutické práci staví především na přístupu Somatic Experiencing® (Somatické prožívání) a využívá také prvky přístupu zaměřeného na řešení (Solution Focused®), Integrativní psychoterapie, Emoční první pomoci (EmotionAid®), technik arteterapie, pohybových prvků či terapie hrou. Setkání bude zaměřeno na seznámení se s principy metody Somatic Experiencing® (somatického prožívání) a jejich využitím k posílení odolnosti, prevenci syndromu vyhoření, snížení úzkosti a regulace stresu ve školním prostředí i v běžném životě.

1. 12. 2022, 9:00–12:00

Metody dramaterapie a jejich využití | Martin Dominik Polínek

Účastníci si během interaktivního workshopu vyzkouší nej-různější metody vycházející z paradivadelních systémů, které mohou být využity pro jejich vlastní rozvoj a sebepoznání, pro práci v terapii, prevenci a výchovně-vzdělávacím procesu. Budeme pracovat s metaforou, skupinovou dynamikou, vstupem do rolí a s dalšími stěžejními prostředky (nejen) dramaterapie.

3. 12. 2022, 10:00–16:00

Arteterapie | Eva Směšná

Workshop využije techniky a principy známé z arteterapie, jež jsou v lektorčině přístupu zakotveny v metodách Somatic Experiencing® (somatického prožívání). Jejich využitím ve spojení s expresivními aktivitami dochází u účastníků k posílení odolnosti, prevenci syndromu vyhoření, snížení úzkosti a regulace stresu ve školním prostředí i v každodenním životě.

10. 12. 2022, 10:00–12:30/13:30–16:00

Pohyb a linie. Somatický výtvarný workshop | Anna Boček Ronovská

Zveme všechny, kdo mají touhu volně rozhýbat své tělo a zároveň výtvarně tvořit na výtvarně-pohybový workshop „Pohyb a linie“. Nejenže se volně rozhýbeme v principech autentického pohybu (není potřeba žádná pohybová či taneční průprava), ale také budeme tvořit vlastní či společný tvůrčí projekt, vedený a inspirovaný somatickými přístupy, experimentální a procesuální kresbou. Pro tvůrčí projekt

využijeme možnosti těla, kresby, relaxace a nonverbálních komunikačních technik.

12. 12. 2022 od 14:00 do 18:00 hod.

Jsem krajina | Petra Šobáňová

Prožitkový workshop s artefietickými metodami a postupy nabídne možnost práce s výtvarnými postupy a metaforou krajiny. Během workshopu budeme pracovat s vybranými uměleckými obrazy krajiny a s vlastní imaginací. Prostřednictvím obrazu a slov budeme komunikovat sami se sebou i s ostatními účastníky. Vyzkoušíme si očisťující sílu tvorby a formativního setkání s obrazy vnějšími a vnitřními. Zkusíme, že exprese může přinášet uvolnění emocí a vnitřního napětí a že napomáhá poznání sebe sama.

6. 1. 2023, 10:00–17:00

Workshop Soma Wellbeing | Rena Milgrom

Workshop Soma Wellbeing se bude věnovat nástrojům, skrze které můžeme přímo i nepřímo náš wellbeing stavět a tvořit. Abychom mohli úspěšně ovlivňovat výše zmíněné faktory 1–5, budeme se zabývat procesy, které regulují náš nervový systém. Lektorka ve své práci využívá znalosti somatických disciplín (zejména Body-Mind Centering a systém práce s tělem podle Labana/Bartenieff), a také Polyvagalní teorii vědce, psychologa dr. Stephena Porges, která se přímo zabývá nejen sebe-regulací, ale především co-regulací. Toto propojení regulace pak může mít podstatný vliv na vztahy v kolektivu i rodině a na hodnotné osobní prožívání.

20. ledna 2023 od 14:00 do 18:00 hod.

Kouzelná ryba | Petra Šobáňová

Prožitkový workshop s artefietickými metodami a technikami blízkými arteterapii nabídne účastníkům možnost práce s výtvarnými postupy a mytologickým příběhem. Ten se stane prostředkem pro asociování a hledání osobní symboliky. Během workshopu budeme pracovat s vybranými uměleckými obrazy a s vlastní imaginací, prostřednictvím obrazu a slov budeme komunikovat sami se sebou i s ostatními účastníky. Vyzkoušíme si očisťující sílu tvorby a formativního setkání s obrazy vnějšími a vnitřními. Zkusíme, že exprese přináší uvolnění vnitřního napětí a může nám dodat vnitřní sílu a stabilitu.

Více zde: <https://www.ucitel21.cz/wellbeing>

2021

Kultura, umění & výchova ročník 9, číslo 2, rok 2021

Jan Slavík & Kateřina Dytrtová

Narativ o narativu – česká zkušenost

Pojem narativ zahrnuje mnoho variant a odstínů. Jedním z nich je reflexe – schopnost narativu nahlížet na sebe sama a tvořit tím narativ...

185 zobrazení 0 komentářů

8 ❤️

Petra Šobánková & Jana Jiroutová

Vliv nových médií na klasické narativy výtvarné výchovy

Narativy výtvarné výchovy – stejně jako i narativy jiné – jsou součástí řádu panujícího diskurzu, a jsou tedy proměnlivé a dobově a...

138 zobrazení 0 komentářů

9 ❤️

Martina Stratilková

Relevance Jungových psychologických typů pro hudební recepci a výchovu

Carl Gustav Jung svými analýzami nevědomých procesů dalece překročil rámec psychoanalýzy, a to také svou koncepcí psychologických typů,...

90 zobrazení 0 komentářů

6 ❤️

 Karel Řepa & Aleš Pospíšil

Prostor pro krajinu v současné výtvarné výchově

Článek se zabývá možnostmi tvůrčí práce s krajinou v současné výtvarné výchově. Text cílí především na vytvoření přehledného a...

214 zobrazení 0 komentářů

8

 Tomáš Timko

Špecifická funkcia verejného priestoru vo vzťahu k umeleckej produkcii

Príspevok sa venuje téme verejného priestoru ako platforme pre umeleckú produkciu. V krátkosti porovnáva umelecké inštitúcie a verejný...

31 zobrazení 0 komentářů

6

 Petr Kukal

Mukumú: Recenze

ŠAVLÍKOVÁ, Lucie a BAŠŤANOVÁ, Pavla: Mukumú. Praha: Argo, 2020 Psát na podzim 2021 jakoukoli reflexi rok staré knihy Lucie Šavlíkové a...

97 zobrazení 0 komentářů

6

 Silvie Novotná

Recenze: Škola ako laboratorium moderného života.

K reforme umeleckého školství ve střední Evropě (1900–1945) U příležitosti 90. výročí založení Školy uměleckých řemesel v Bratislavě a...

16 zobrazení 0 komentářů

4

ČESKÉ ZUŠ V BRUSELU

Více než sedmdesát žáků a pedagogů z českých ZUŠ míří do Bruselu představit unikátní systém základního uměleckého školství v Evropském parlamentu v rámci předsednictví ČR v Radě EU.

Pod názvem *Umění spojuje* se 5. prosince uskuteční v Bruselu u příležitosti českého předsednictví v Radě Evropské unie slavnostní koncert žáků základních uměleckých škol z ČR, který uzavře slyšení zástupců členských států v Evropském parlamentu na téma uměleckého vzdělávání. Presentaci unikátního systému základního uměleckého školství v ČR představí ředitelka celostátního festivalu ZUŠ Open Irena Pohl Houkalová. Ta stojí i za dramaturgií samotného koncertu, která akcentuje virtuositu a vášeň nejmladších generace a je sestavena z ikonických děl mistrů české klasické hudby i světových autorů s přesahem do filmové a populární hudby a soudobé autorské tvorby.

Rok 2022 byl vyhlášen *Evropským rokem mládeže*, aby zdůraznil její význam a dal prostor mladým lidem v Evropě. Zároveň Česká republika do konce prosince 2022 předsedá Radě EU. Při této příležitosti se 6. prosince koná závěrečná konference Evropského roku mládeže ve spolupráci Evropského parlamentu, českého předsednictví a Komise, kterou uzavře koncert mladých interpretů z českých ZUŠ. Více informací na www.zusopen.cz.

„Umění je krásným jazykem a projevem lidského umu, má obrovskou moc spojovat jednotlivce i celou společnost, je prostředkem k budování nejen tvořivosti, ale i komunikace a živých vztahů. To vše má v dnešní době, s ohledem na její problémy i často virtuální vztahy, o to větší význam. S radostí jsme přijali pozvání paní poslankyně Michaely Šojdrové (KDU-ČSL), aby vybrané soubory a sólisté ze základních uměleckých škol vystoupili na této konferenci a současně si vážíme

mimořádné příležitosti prezentovat kvalitu a příklady té nejlepší praxe unikátního systému českého základního uměleckého školství v Evropském parlamentu. Věříme, že tato příležitost se promítne i do dalšího rozvoje a posílení respektu k tomuto nenahraditelnému vzdělávacímu systému u nás,“ říká ředitelka celostátního festivalu ZUŠ Open, která sama mj. vyučuje na pražské ZUŠ.

Obrázky na stránce: archiv ZUŠ Open

„Umělecké vzdělávání dětí má v naší zemi dlouholetou tradici a věřím i velkou budoucnost. Jedná se o propracovaný systém, který je postavený na široké nabídce uměleckých oborů, na vysoké odborné kvalitě učitelů a na dostupnosti pro všechny děti. Mnozí se obávali poklesu zájmu, či dostupnosti po roce 1990, ale myslím, že opak se stal pravdou. Do zřizování se zapojily obce a města, která se snaží školy maximálně podpořit. A tak se daří rozvíjet tradici i s novými programy jako je festival ZUŠ Open či Akademie MenART, které posilují motivaci škol k rozvoji talentů. Je to propracovaný systém vzdělávání, který nemá ve světě obdoby a my se musíme o něj starat jako o rodinné stříbro. Mám proto upřímnou radost, že pod hlavičkou ZUŠ Open se v Bruselu tento unikátní vzdělávací systém bude prezentovat, a to včetně dvou hudebních vystoupení. Jde o příspěvek k českému předsednictví v EU, kterým chceme ukázat to, co Evropě můžeme nabídnout jako příklad dobré praxe a tu nejlepší investici, tedy do vzdělávání našich dětí,“ doplňuje europoslankyně Michaela Šojdrová.

O týden později, 13. prosince, se v bruselském Palais des beaux-arts de Bruxelles (BOZAR) uskuteční koncert u příležitosti zakončení českého předsednictví Rady EU. V rámci multižánrového večera s názvem *Passing the Baton to the Next Generation* vystoupí přední čeští hudebníci a zároveň mentoři Stipendijní Akademie MenART Beata Hlavenková,

Radek Baborák a Marcel Bárta, kteří na pódium přivou i zástupce nejmladší generace hudebníků, s nimiž pracovali v rámci Akademie MenART, která je partnerskou organizací festivalu ZUŠ Open. V Bruselu tak dojde k symbolickému předání štafety nejmladší generaci hudebníků. Více informací na www.menart.cz.

Koncert v Evropském parlamentu zahájí soubor trubačů z pražské ZUŠ Jana Hanuše provedením *Korunovačnických fanfár* českého barokního mistra Jiřího Ignáce Linky. Hudbu evropských mistrů barokní hudby J.S. Bacha a G.F. Händela představí také dechový sextet ze ZUŠ Vimperk v originální úpravě pro dané obsazení. Zvuk harfy představí úspěšná žákyně Karolina Matysová ze ZUŠ J. B. Foerster a v Jičíně ve skladbách francouzských romantiků. Ostravská ZUŠ Mariánské hory představí mladého talentovaného pěvce Dominika Krazzela, který přednese píseň Bedřicha Smetany a ikonicky známou skladbu *Granada* v úpravě Lubomíra Konečného pro zpěv, flétnu a klavír v doprovodu pedagožek školy.

V koncertu se propojí hudební spolupráce společně s tancem. Šest tanečnic ze ZUŠ Bystré představí autorské choreografie na hudbu Leonarda Cohena a Petra Hapky. Jejich hudebními partnery budou právě hudebníci z ostravské základní umělecké školy. Píseň *S poduškou Řípu pod hlavou* zazpívá Irena Pohl Houkalová. V Bruselu se představí i nadaný mladý violoncellista Vilém Holásek ze ZUŠ Teplice spolu se svojí pedagožkou, violoncellistkou Janou Vintrovou, který je současně i stipendistou Akademie MenART pod vedením *Michaely Fukačové*. Společně provedou skladbu *La Folia* M. Maraise v úpravě pro dvě violoncella.

Vystoupení sólistů a komorních uskupení uzavře Komorní dívčí sbor jednoho z našich nejúspěšnějších dětských sborů *Severáček*, který pracuje pod vedením sbormistryně Silvy Langrové v Základní umělecké škole Liberec, přednesem tří skladeb napříč slohovými obdobími. Druhá část programu je věnována symfonické tvorbě. V podání komorního symfonického orchestru ZUŠ Kroměříž *Collegium giovane* pod taktovkou předního violisty Pavla Nikla, který soubor v základní umělecké škole vede, zazní Valčík A Dur Antonína Dvořáka, hudba z filmu *Piráti z Karibiku* a společně se *Severáčkem* i písně z filmu *Les Choristes*. Jako sólista se s orchestrem představí mimořádně nadaný akordeonista ze ZUŠ Havlíčkův Brod, Viktor Stocker, který má na svém kontě již řadu úspěchů z mezinárodních soutěží a vystoupení na respektovaných festivalech a v koncertních řadách. V Bruselu přednese Libertango Astora Piazzolly v úpravě své pedagožky Markéty

Laštovičkové. Posluchači budou moci vyslechnout i Viktorovu vlastní tvorbu v provedení skladby, kterou nazval *Vichřice*. Koncert uzavře společné provedení české národní hymny a Beethovenovy *Ódy na radost*. O den později v rámci zakončení konference Evropského roku mládeže představí mladí umělci zkrácenou dramaturgii v podání Komorního symfonického orchestru ZUŠ Kroměříž, Dívčího komorního sboru *Severáčku* a Viktora Stockera, kterou obohatí vystoupení originální skupiny bubeníků z pražské ZUŠ Popelka.

O ZUŠ Open

Festival ZUŠ Open upozorňuje na šíři a kvalitu celosvětově unikátního systému základního uměleckého školství, jímž Česká republika disponuje.

Přehlídka, jejímž pořadatelem je Nadační fond Magdaleny Kožené, podporuje a prezentuje školy jako otevřené prostředí pro vyhledávání a systematický rozvoj nadání dětí a mládeže bez ohledu na jejich případné zdravotní či sociální omezení. Zároveň dává příležitost představit nejširší veřejnosti, na čem ZUŠ s dětmi pracují a jak mohou vzájemně spolupracovat. Je to podle ní příležitost představit práci ZUŠ v celé její šíři oborů, jakými jsou hudba, výtvarné umění, divadlo a tanec.

V České republice funguje 507 základních uměleckých škol, ve kterých studuje na 248 tisíc žáků. Více než 420 z nich se zapojuje do festivalu ZUŠ Open, který se letos konal pošetě. Aktuálně nabízejí čtyři základní obory – hudební, taneční, výtvarný a literárně-dramatický, některé školy nabízejí studium nových médií a audiovizuální tvorby. Posláním Nadačního fondu Magdaleny Kožené je cílená podpora budování pozice ZUŠ jako prestižního a unikátního systému moderního uměleckého vzdělávání.

Odkazy

Web: www.zusopen.cz

Facebook: www.facebook.com/zusopen

Instagram: www.instagram.com/zus_open

Youtube: www.youtube.com/channel/UC7P

ZUŠ OPEN pořádá:

Nadační fond Magdaleny Kožené a základní umělecké školy v ČR; patronka a zakladatelka nadačního fondu: *Magdalena Kožená*; spolupatron: *David Mareček, generální ředitel České filharmonie*

Ve spolupráci: *Asociace základních uměleckých škol ČR, Svaz měst a obcí*

Za podpory: *Ministerstvo školství ČR, Magistrát hl. m.*

Praha, Asociace krajů ČR, AŽD, Erste Private Banking, Centrální depozitář cenných papírů, Aveton, Pražské vodovody a kanalizace, Veolia

Speciální poděkování: OSA, MHF Pražské Jaro

Záštitu udělili: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo kultury ČR; Mgr. František Lukl, MPA, předseda Svazu měst a obcí ČR, Asociace krajů České republiky, RNDr.

Miloš Vystrčil; předseda Senátu Parlamentu ČR

Hlavní mediální partneři: Česká televize a Český rozhlas

Silvie Marková
SMART Communication s.r.o.

GVUO GALERIE
VÝTVARNÉHO UMĚNÍ
V OSTRAVĚ

PROGRAM GVUO / LISTOPAD 2022

V listopadu se můžete těšit na 4 výstavy a doprovodný program. Nepochybně autorský projekt neziskové organizace We Animals Media s názvem HIDDEN / Zvířata v antropocénu, který končí již 20. 11. 2022.

Nenechte si ujít unikátní výstavu Přirození (1989–1992) / Ostravští divočí, jež představuje umělecký vývoj ostravské výtvarné skupiny. Za návštěvu stojí výstava Post-objektiv, jež prezentuje fotografie ze sbírky GVUO nebo komorní výstava v Kabinetu grafiky Max Švabinský a Ostrava. Doprovodný program k výstavám naleznete na webových stránkách gvuo.cz v [Kalendáři akcí](#).

22. 11. 2022 15:30
GVUO pro nejmenší

TVŮRČÍ DÍLNA

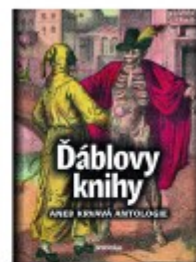
Účast na dílně je nutné rezervovat předem

23. 11. 2022 18:00
Zvuk a ticho

MUZIKOTERAPIE

Účast na dílně je nutné rezervovat předem

24. 11. 2022 18:00
Večer dekadentní poezie
a krvavých románů

LITERÁRNÍ ČTVRTKY

rezervace není nutná

8. 12. 2022 17:00
Přirození (1989–1992)

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA

Účast na komentované prohlídce je nutno rezervovat předem

12. 12. 2022 16:30
GVUO pro dospělé

TVŮRČÍ DÍLNA

Účast na dílně je nutné rezervovat předem

13. 12. 2022 16:30
Čeští králové ve stínu svých
otců

PŘEDNÁŠKA MARKA ZÁGORY

Účast na přednášce je nutné rezervovat předem

Téma

Výtvarné Umění

Setkání s feminismem mi pomohlo uchopit vlastní studium na AVU, říká Martina Drozd Smutná

APOLENA RYCHLÍKOVÁ • 18.05.22

S úspěšnou malíčkou a letošní laureátkou Ceny Jindřicha Chaloupeckého o vlastních cestách k feminismu, radosti z malby, překonávání mistrovského modelu i důležitosti sdílených zkušeností.

ANTIFAŠISMUS

„Turistou proti své vůli“. Jak umělci utíkali před evropským fašismem

PAVEL KAROUS • RED • 14.05.22

Řada antifašistických umělců musela opustit Československo po zabrání velké části území nacistickým Německem. Jejich cesty i osudy byly plné útrap. Přesto je čekal lepší život než ty, kteří zůstali.

ANTIFAŠISMUS

Lidé bez domova – osudy utečenců a pracovní tábory pomnichovské druhé republiky

PAVEL KAROUS • RED • 09.05.22

Po mnichovských událostech a zaboru československého pohraničí se tématem číslo jedna stává nejen uprchlická krize, ale také postupná fašizace druhé republiky. Obojí proniklo i do českého výtvarného umění.

ANTIFAŠISMUS

„Boje a zápasy“ – surrealismus proti realitě války

PAVEL KAROUS • RED • 19.04.22

Další díl pořadu Antifascist Art ukazuje, že angažovanému antifašistickému umění se ve třicátých letech nevyhýbali ani surrealisté, kteří pracovali s podvědomím.

ARTWASHING

Ani berlínská Kunsthalle není svatá. Znamé umělkyně a umělci protestují proti privatizaci umění

JIŘÍ SIRŮČEK • 25.02.22

Protesty berlínské kulturní obce se snaží upozornit na neúměrnou podporu privátní Kunsthalle z veřejných zdrojů a na napojení některých jejích představitelů na ruské oligarchy.

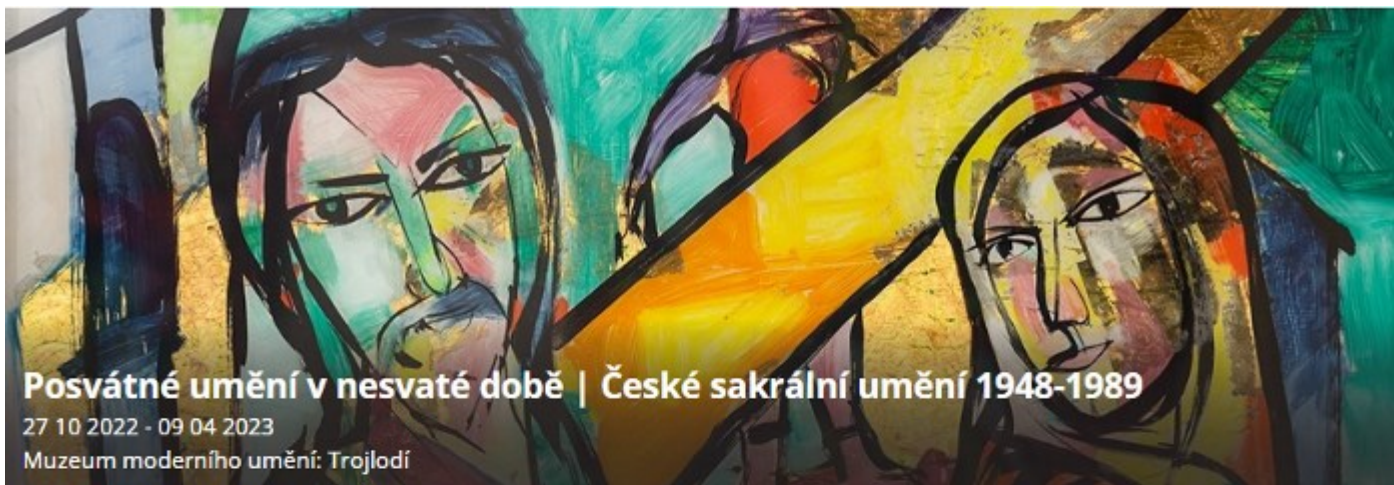
ANKETA

Exekuce v Blansku, anti-artwash v pozdním kapitalismu a radikální queer domina. Výtvarné umění 2021

RED • 30.12.21

Dění na půdě výtvarných škol, změny v politice, společenská hnutí nebo artwashing – to vše a mnoho dalšího ovlivňuje podle našich respondentů podobu současného výtvarného umění.

Posvátné umění v nesvaté době | České sakrální umění 1948-1989

27 10 2022 - 09 04 2023

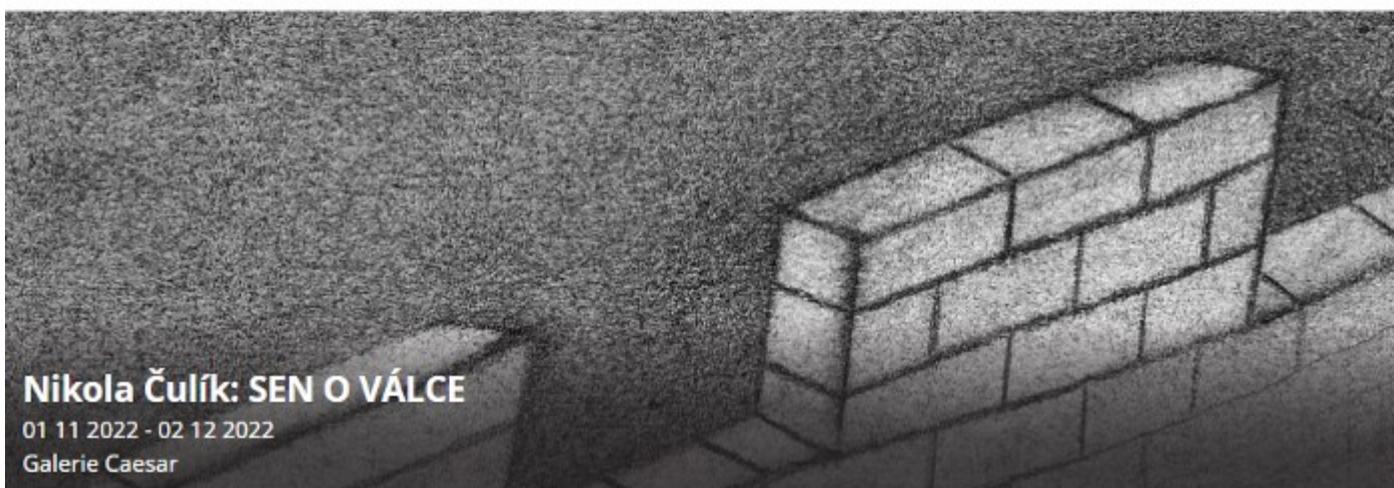
Muzeum moderního umění: Trojlodí

Jaromír 99: Mimosezóna

14 09 - 31 12 2022

MUZEUM MODERNÍHO UMĚNÍ: KAVÁRNA (1. PATRO)

Nikola Čulík: SEN O VÁLCE

01 11 2022 - 02 12 2022

Galerie Caesar

Mimořádná akvizice Národní galerie Praha: Tajemná Madona z Havraně

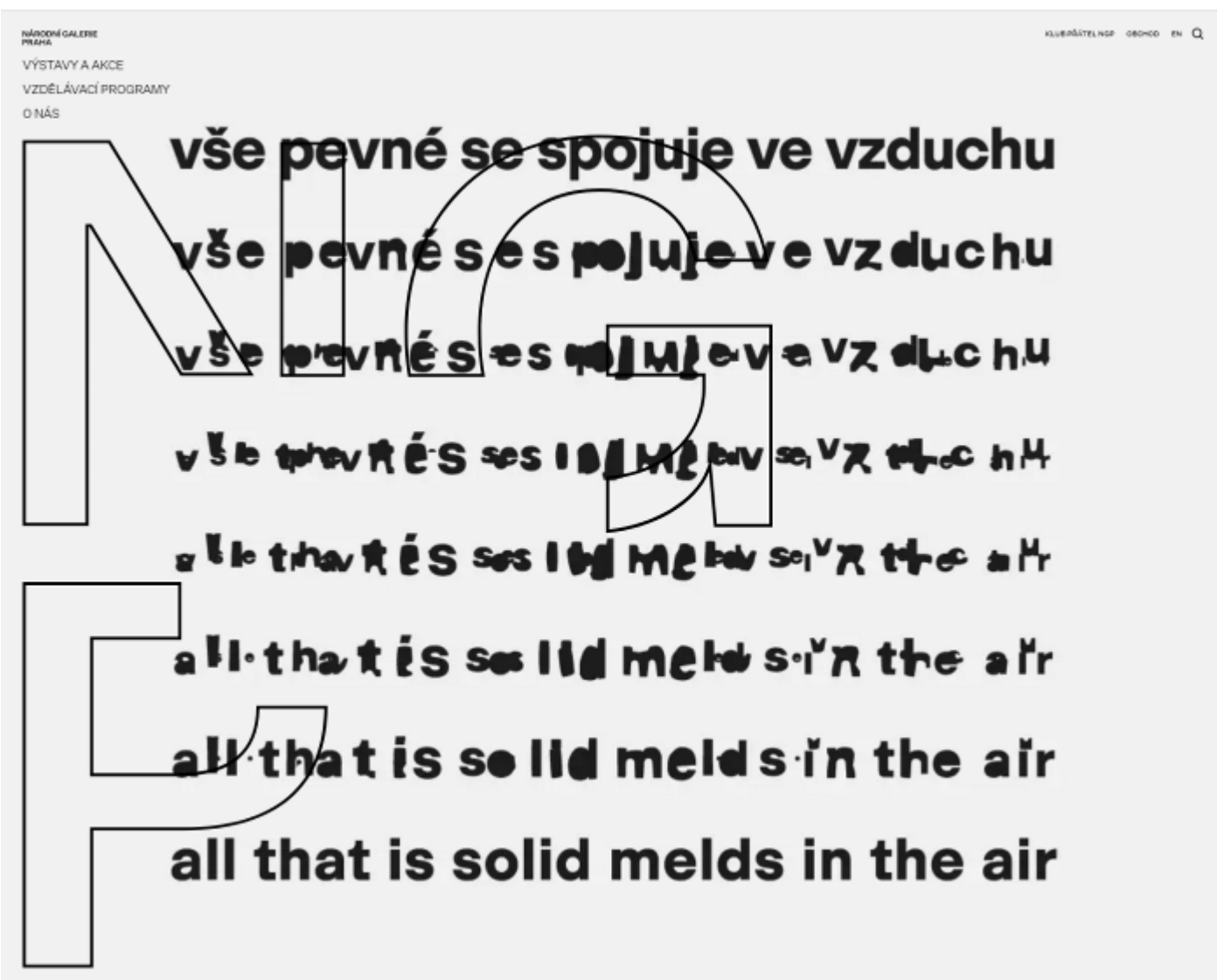
Národní galerie Praha představuje nový podcast: Zvuk umění

Sochy z hlíny: Terakoty italských mistrů 15.–19. století ze sbírek Národní galerie Praha

V kroužcích dýmu: Portrét moderního umělce
23.9.2022 – 5.1.2023
Veletržní palác

Cena Jindřicha Chalupského 2022: Vše pevné se spojuje ve vzduchu
23.9.2022 – 5.1.2023
Veletržní palác

Fotograf Festival: Nikdo sem nepatří víc než vy
23.9.2022 – 5.1.2023
Veletržní palác

MORAVSKÁ GALERIE

VÝSTAVY ▾ PROGRAM ▾ SBÍRKY KNIHOVNA ▾ O GALERII ▾ KONTAKT A OTEVÍRACÍ DOBA ▾

STÁLÉ EXPOZICE

Vstupné zdarma

ART DESIGN FASHION

Uměleckopřímyslové muzeum

Vstupné zdarma

Brno předměstí Vídň

Místodřitelův palác

Vstupné zdarma

ART IS HERE: Nové umění

Pražákův palác

Kupit vstupenku

Dušan Jurkovič. Architekt a jeho dům

Jurkovičova vila

Kupit vstupenku

Josef Hoffmann: Inspirace

Muzeum Josefa Hoffmanna

Vstupné zdarma

ART DESIGN FASHION

Uměleckopřímyslové muzeum

Vstupné zdarma

Nejkrašínější české knihy roku 2021

10/11/2022 – 31/1/2023

Pražákův palác – knihovna

Vstupné zdarma

Terra Alba

21/10/2022 – 29/1/2023

Uměleckopřímyslové muzeum

Kupit vstupenku

Josef Bolf v Jurkovičově vile / Minoritní zpráva

8/4/2022–26/3/2023

Jurkovičova vila

06. 11. 2022 — 19. 03. 2023

Květa a Jitka Válový – Cesta předurčena osudem

Výstava sester-dvojiček Květy a Jitky Válových s názvem Cesta předurčena osudem představuje životní dílo těchto dvou výrazných osobností u příležitosti stého výročí jejich narození. Klíčovou součástí expozice jsou ukázky z pozůstalosti obou sester, která byla v roce 2021 darována do sbírek GASK.

#CESTI_AUTORI

Více o výstavě

GASK
GALERIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Adéla Matasová Mezičas

Křest monografie

1. 12. 2022, 17.00

Barokní refektář

Křest proběhne za účasti Adély Matasové, odborné editorky Pavliny Morganové, kurátorky Veroniky Marešové, kurátora Michala Kolečka a kunsthistoričky Martyiny Pachmanové.

Publikace vychází v koedici GASK – Galerie Středočeského kraje, Fakulty umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem a Galerie výtvarného umění v Ostravě.

Projekt se uskutečňuje za finanční podpory Středočeského kraje, Ministerstva kultury ČR a Města Kutná Hora.

GASK – Galerie Středočeského kraje, p. o.
Barborská 51–53, Kutná Hora
Otevřeno úterý až neděle 10–18 hod.
www.gask.cz

John Wehrheim: Paradise Lost
Fotografie
12. 10. 2022 – 8. 1. 2023
Dům U Kameného zvonu

Suška – Kameny / Škoda – Objekty
6. 4. 2022 – 27. 11. 2022
Zámeček Trója

== Dům umění

#Krajinářsko-architektonická soutěž
Úprava předprostoru Domu umění a parku
Koliště I

Termín pro odevzdání soutěžních
návrhů je stanoven na 28. listopadu
2022 do 12 hodin.

Umění pro Ukrajinu

Aukce současného umění na pomoc Ukrajině

Kde a kdy? Online na webu www.umeniproukrajinu.cz, samotná aukce proběhne v sobotu 19. března v Centru současného umění DOX, kde se bude dražit výběr 40 děl. Zbytek děl bude draženo pouze online.

Jak? Pokud máte zájem dražit a chcete se zúčastnit na místě, prosíme o závaznou rezervaci [zde](#). Pokud máte zájem dražit pouze online, sledujte stránky aukce.

[Zapojit se do online aukce](#)

Čtyři pražské galerie – Trafo Gallery, The Chemistry Gallery, Bold Gallery a Centrum současného umění DOX – se spojily v projektu UMĚNÍ PRO UKRAJINU a oslovily umělce a umělkyně, aby nabídli svá díla do dobročinné aukce na podporu Ukrajiny. Na výzvu reagovalo více než 130 umělců a umělkyní, kteří se rozhodli svá díla do aukce věnovat bez nároku na honorář. Výtěžek z aukce ve výši 100% bude věnován na sbírku SOS Ukrajina pořádané organizací Člověk v tísni.

Zapojte se i vy a podpořte Ukrajinu zakoupením děl současných českých umělců.

Všechna díla jsou vystavena na speciálně zřízené webové stránce www.umeniproukrajinu.cz, kde mohou zájemci dražit umělecká díla online.

Samotná aukce proběhne v sobotu 19. 3. 2022 v Centru současného umění DOX a také online. Licitátorem aukce bude zkušený dražitel Milan Dospěl.

Předaukční výstava všech děl proběhne v pražské [Bold Gallery](#). Výstava bude přístupná denně od 12. 3. do 19. 3. 2022 od 14 do 18h, ve dnech 12. 3., 13. 3. a 19. 3. od 10 do 18h.

Díla jsou publikována také na [instagramové](#) a [facebookové stránce](#) Umění pro Ukrajinu.

Materiál zdarma. Komu?

Nabízíme zdarma materiál pro tvorbu. Primárně galeriím, divadlům, umělcům a obecně neziskovým projektům. Jedinou podmínkou je návrat darovaného materiálu zpět do kulturního provozu.

Pomoc s recyklací. Jak?

Nabízíme pomoc s cílenou redistribucí aktuálně nepotřebného materiálu. Skončila výstava, instalace, natáčení nebo představení? Zavolejte a domluvíme předání. Následné využití darovaného materiálu dokumentuje stránka realizací.

Projekt art re use. Kdo?

Cílem společné aktivity spolku ArtMap a Skutek je vytvořit hlavní komunikační bod v recyklaci, distribuci a transformaci neužitečného galerijního a výtvarného materiálu na užitečný.

partneři

s podporou

InSEA is an international community dedicated to advocacy, networking and the advancement of research in art education. InSEA believes that the theory and practice of arts education must be underpinned by a strong research evidential base. The Board support members of InSEA to promote cross-cultural and multi-cultural research in art education and related fields. To facilitate interaction and information exchange between InSEA members engaged in research, we would like your help identifying current art education research projects and significant publication. Our intermediate goal is to develop a database that showcases art education research projects around the world that are ongoing or completed after 2006. Publications or websites in various languages are welcomed as long as an English abstract of the article or website is provided. Larger scale collaborative research, theory and practice based projects are particularly welcomed.

InSEA je mezinárodní komunitou zaměřující se na podporu výzkumu ve výtvarné výchově a sdružování odborníků. Je přesvědčena, že teorie a praxe výtvarné výchovy se musí opírat o silnou bázi výzkumných šetření. Usiluje o udržování mezikulturního a multikulturního výzkumu ve výtvarné výchově a souvisejících oborech. Cílem je usnadnit interakci členů organizace InSEA a výměnu informací mezi všemi, kdo se zabývají výzkumem. Cílem je rovněž identifikace aktuálních výzkumných projektů ve výtvarné výchově a současných významných publikací. Jedním z úkolů InSEA je vytvořit databázi, která eviduje výzkumné projekty ve výtvarné výchově na celém světě, které v současné době probíhají nebo byly dokončeny po roce 2006. Vítány jsou publikace a webové stránky v různých jazycích za předpokladu, že obsahují anotaci článku nebo webovou stránku v angličtině. Obzvláště žádanými jsou rozsáhlé kolektivní výzkumy a projekty vycházející z teorie a praxe oboru.

Výzva k zasílání informací a pozvánek do Listů České sekce INSEA

Listy České sekce INSEA jsou v elektronické podobě volně distribuovány všem členům spolku. Čtenáři z řad členů České sekce INSEA a široké odborné veřejnosti se mohou těšit na zprávy o činnosti výboru, o dění v INSEA ve světové a regionální perspektivě, ale i o širším oborovém dění. Zveřejňujeme zprávy o plánovaných i uskutečněných konferencích, výzvy k publikování, anotace nově vydaných metodických a odborných publikací nebo informace o akcích různých oborových subjektů. Zájemci mohou redakci zasílat informace týkající se těchto okruhů:

- pozvánky (na konference a další oborové akce, na vzdělávací semináře, na edukační programy k výstavám),
- zprávy (z konferencí, kolokvií, seminářů),
- anotace nových knih a aktuálně vydávaných časopisů z oblasti expresivních oborů v čele s výtvarnou výchovou, pedagogických věd včetně muzejní pedagogiky, školství a dalších příbuzných oborů,
- náměty na činnost České sekce INSEA a jejího výboru, návrhy témat vzdělávacích akcí pro pedagogy, podněty z praxe, diskusní příspěvky.

Poznámka editorky: Redakce si vyhrazuje právo na krácení či jinou úpravu zaslaných příspěvků. Informace průběžně zasílejte na e-mail insea@post.cz.

Sídlo a korespondenční adresa České sekce INSEA, z. s.

Česká sekce INSEA, z. s.
Univerzitní 3–5
779 00 Olomouc
insea@post.cz

LISTY ČESKÉ SEKCE INSEA

Listy České sekce INSEA plní funkci oborového informačního zdroje a jsou diskusním bulletinem členů zapsaného spolku Česká sekce INSEA (International Society for Education through Art / Mezinárodní organizace pro výchovu uměním). Listy původně vycházely v letech 1995–1998 jako neperiodický občasník (bylo vydáno celkem 5 čísel ve čtyřech ročnících) a na tuto tradici navázal v roce 2016 pátý ročník obnoveného periodika. Listy vycházejí dvakrát ročně jako neregistrované periodikum pro potřeby spolku a odborné veřejnosti. Toto číslo vychází 15. 11. 2022.

Vydává Česká sekce INSEA, z. s., Univerzitní 3–5, 779 00 Olomouc

Redakce a sazba: Petra Šobáňová

Autor grafického návrhu: Jakub Konečný

Sazba: redakce

Korektury: Václava Zamazalová & Petra Šobáňová

www.insea.cz

<https://www.facebook.com/ceskasekceINSEA/>